

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Białystok za 2019 r.

Zespół opracowujący: <i>Urząd Miejski w Białymstoku</i> <i>Departament Gospodarki Komunalnej</i> Janusz Bobik – Główny Specjalista Paulina Babicka – Inspektor Anna Żabicka – Inspektor Mariusz Matwiejczyk – Inspektor	<i>Janusz Bobik</i> <i>Paulina Babicka</i> <i>Anna Żabicka</i> <i>Mariusz Matwiejczyk</i>
Sprawdzający: <i>Dyrektor Departamentu Gospodarki Komunalnej</i>	<i>[Signature]</i> Dyrektor Departamentu Gospodarki Komunalnej
Zatwierdzający: <i>Prezydent Miasta Białegostoku</i>	<i>[Signature]</i> Prezydent Miasta Białegostoku

Białystok, *28*..... kwietnia 2020 r.

UŻYTE SKRÓTY

- **Ustawa u.c.p.g.** – ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 ze zm.),
- **Ustawa o odpadach** – ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.),
- **RGO** – region gospodarki odpadami komunalnymi,
- **RIPOK** – regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych,
- **PGO Woj. Podl.** – Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- **ITPOK** – Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych,
- **ZUOK w Hryniewiczach** – Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach,
- **ZUOK Białystok** – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku,
- **PUHP „LECH”** – Przedsiębiorstwo Usługowo– Handlowo– Produkcyjne „LECH” Sp. z o.o. w Białymstoku,
- **Instalacja MBP** – instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- **PSZOK** – Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- **„gniazda”** – punkty selektywnego zbierania typu „gniazda”,
- **Mg** – megagram (dawniej: tona),
- **GUS** – Główny Urząd Statystyczny,
- **BZSGO** – Biuro Zarządzania Systemem Gospodarki Odpadami PUHP „LECH” Sp. z o.o. w Białymstoku,
- **Sz.K.R.** – Szacunkowa Kwota Roczna.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	5
II.	SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI FUNKCJONUJĄCY NA TERENIE GMINY BIAŁYSTOK	7
III.	MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA.....	22
IV.	POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI ..	24
V.	KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	26
VI.	LICZBA MIESZKAŃCÓW	31
VII.	LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 6-12	31
VIII.	ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY.....	31
IX.	ILOŚĆ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH W 2019 R. Z TERENU GMINY BIAŁYSTOK ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA.....	33
X.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE.....	44
XI.	RAPORT Z ANALIZY STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY BIAŁYSTOK ZA 2019 R.....	45

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1.	Ludność Białegostoku, w latach 2000-2019 według danych demograficznych GUS	7
Wykres 2.	Sposób naliczania opłaty za odbiór odpadów dla mieszkańców Białegostoku w 2019 r.....	12
Wykres 3.	Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w 2018 r. oraz 2019 r. (%).....	29
Wykres 4.	Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w okresie 2013-2019 r. (%).....	30
Wykres 5.	Udział poszczególnych rodzajów odpadów w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych w 2019 r.....	34
Wykres 6.	Ilości odpadów komunalnych odebranych w ramach systemu w poszczególnych sektorach miasta w ciągu roku 2019 [Mg].....	35
Wykres 7.	Masy odpadów zebranych w PSZOK-ach w 2019 r.	37
Wykres 8.	Masa odpadów zebranych w PSZOK-ach oraz ogólna masa odpadów odebranych od mieszkańców Białegostoku u „źródła” w latach 2014-2019.....	38
Wykres 9.	Sposób zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych w Gminie Białystok w roku 2019 r.	39
Wykres 10.	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebrana z gminy Białystok w okresie 2014-2019 (Mg)	39
Wykres 11.	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych/zebranych w 2019 r. skierowanych do ZUOK Białystok i ZUOK Hryniewicze (Mg).....	40

Wykres 12. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w poszczególnych miesiącach 2019 r. i zagospodarowanych w ZUOK Białystok i ZUOK Hryniewicze (Mg)	40
Wykres 13. Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w poszczególnych sektorach w 2019 r. (Mg)	41
Wykres 14. Masa odpadów zielonych z sektorów w poszczególnych miesiącach w 2019 r. (Mg)	41
Wykres 15. Masa odpadów zielonych w sektorach zebranych w 2019 r. (Mg)	42
Wykres 16. Odpady zielone zebrane w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów w latach 2017-2019 (Mg)	42

SPIS TABEL

Tabela 1. Podstawowa charakterystyka geograficzno-demograficzna Białegostoku	7
Tabela 2. Charakterystyka sektorów Białegostoku	10
Tabela 3. Selektywna zbiórka odpadów „u źródła” w 2019 r.	14
Tabela 4. Koszty systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w 2019 r. (brutto zł)	26
Tabela 5. Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Białystok w okresie 2018-2019 r. (brutto zł)	28
Tabela 6. Szacunkowa ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Białegostoku	32
Tabela 7. Struktura i ilość odpadów komunalnych w Gminie Białystok w 2019 r. (%)	33
Tabela 8. Masa odpadów zebranych w dwóch Punktach Selektywnej Zbiórki w 2019 r.	36
Tabela 9. Ilość i % udział zmieszanych odpadów komunalnych z podziałem na sektory w 2019 r.	47
Tabela 10. Struktura i ilość odpadów zielonych odebranych w 2019 r.	48

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Podział miasta Białystok na sektory	10
Rysunek 2. Aplikacja Eco Harmonogram	15
Rysunek 3. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Hryniewiczych	16
Rysunek 4. Akcja zbiórki baterii „BEZ STRESU DLA ŚRODOWISKA”	17
Rysunek 5. Jadłodzielnia w Białymstoku	18
Rysunek 6. Przykłady prowadzonych działań informacyjno-edukacyjnych na terenie Białegostoku	21
Rysunek 7. Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w 2019 r.	27
Rysunek 8. Decyzja na wprowadzenie do obrotu nawozu pn. „Kompośniaczek”	43

I. WPROWADZENIE

Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest „*Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Białystok za 2019 rok*”. Podstawę prawną do jej przeprowadzenia stanowią zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.).

Cel i zakres opracowania

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy u.c.p.g. Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na mocy art. 9tb ust. 1 sporządzana jest na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zakres przedmiotowego dokumentu jest zgodny z art. 9tb ust. 1 ustawy u.c.p.g. i obejmuje:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analiza sporządzana jest w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy i podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

Materiały wykorzystane w opracowaniu

Do opracowania niniejszego dokumentu wykorzystano m.in. niżej wymienione materiały i dane źródłowe:

- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Białystok za 2018 r., Biuro Zarządzania Systemem Gospodarki Odpadami PUHP „LECH” Sp. z o.o., kwiecień 2019 r.,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016 – 2022 (przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/280/16 z dnia 19 grudnia 2016 r.),
- Miesięczne zestawienia ilości odbieranych odpadów oraz kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2019 r. sporządzone przez PUHP „LECH” Spółka z o.o. w Białymstoku,
- Informacje i dane przekazane przez ZUOK w Hryniewiczach, ZUOK w Białymstoku,
- Badanie składu morfologicznego oraz ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w Białymstoku, Grontmij Polska Sp. z o.o., grudzień 2014 r.,
- Badanie składu morfologicznego oraz ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w Białymstoku (wykonane w ramach zamówienia uzupełniającego), Sweco Consulting Sp. z o.o., czerwiec 2016 r.

II. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI FUNKCJONUJĄCY NA TERENIE GMINY BIAŁYSTOK

Charakterystyka gminy Białystok

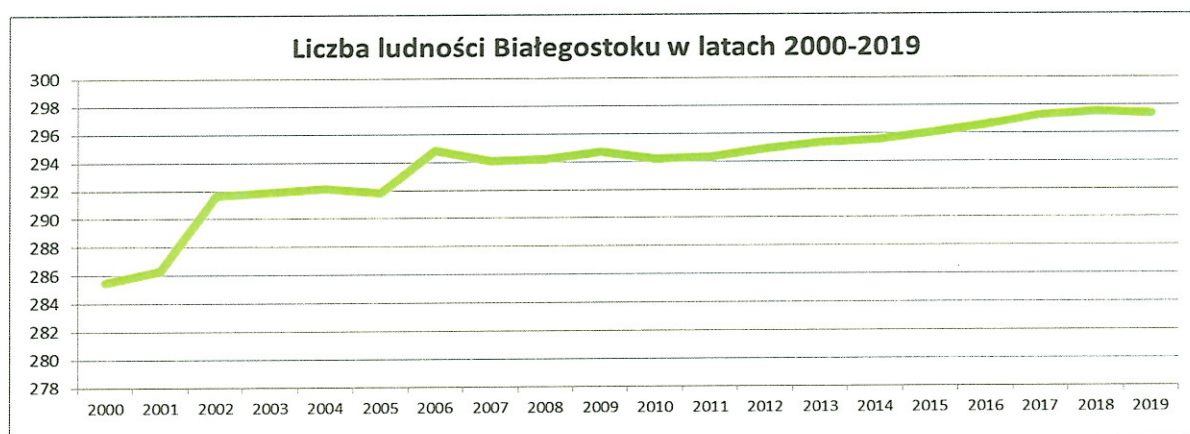
Białystok, miasto na prawach powiatu, jest drugim pod względem gęstości zaludnienia oraz dziesiątym pod względem powierzchni miastem w Polsce.

Tabela 1. Podstawowa charakterystyka geograficzno-demograficzna Białegostoku

Powierzchnia, km ²	102,12
Ludność (GUS, VI.2019 r.)	297 356
Gęstość zaludnienia, osób/km ²	2 913

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Białymstoku na dzień 30.06.2019 r., ludność Białegostoku wynosiła 297 356 mieszkańców, a średnia gęstość zaludnienia stanowiła 2 913 osób/km².

Wykres 1. Ludność Białegostoku, w latach 2000-2019 według danych demograficznych GUS

Źródło: https://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkancow/wszechodzacy_bialystok/dane-statystyczne.html

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Białystok w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Gospodarka odpadami komunalnymi w 2019 r. na terenie miasta Białystok była kontynuacją przedsięwzięć i działań prowadzonych w latach ubiegłych, tj. od 1 lipca 2013 r., czyli od wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. System ten ewaluje i na podstawie zebranych doświadczeń jest sukcesywnie ulepszany tak, aby mógł spełniać oczekiwania mieszkańców. Podmiotem zarządzającym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Białegostoku (na podstawie uchwały Rady Miasta Białystok) w 2019 r. było utworzone w ramach PUHP „LECH” Sp. z o.o. w Białymstoku Biuro Zarządzania Systemem Gospodarki Odpadami mieszczące się przy ul. Kamiennej 17. Systemem odbierania odpadów komunalnych objęte są wszystkie nieruchomości położone na terenie miasta, zarówno te, na których zamieszkują mieszkańcy (objęte z mocy ustawy), jak i te, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (tzw. nieruchomości niezamieszkałe – n/n-ki zostały włączone do systemu na mocy uchwały Rady Miasta Białystok).

W okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. do Biura Zarządzania Systemem Gospodarki Odpadami w Białymstoku PUHP „LECH” Sp. z o.o. wpłynęło 4 281 zgłoszeń i reklamacji dotyczących gospodarki odpadami. Zgłoszenia i reklamacje były przyjmowane przez pracowników telefonicznie, e-mailem oraz bezpośrednio w biurze. Wszystkie zostały zweryfikowane. Zgłoszenia i reklamacje uznane za zasadne zostały przekazane podmiotom świadczącym usługę odbioru odpadów oraz zrealizowane w sposób zadowalający mieszkańców. Dodatkowo przekazano Wykonawcom zgłoszenia wynikające z inspekcji terenowych pracowników BZSGO.

W 2019 roku Wykonawcy otrzymali łącznie 6 325 zgłoszeń do realizacji (są to zweryfikowane/zasadne zgłoszenia mieszkańców oraz zgłoszenia wynikające z kontroli pracowników Spółki).

W ramach nadzorowania umów pn. „Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Białegostoku”, Spółka prowadziła czynności kontrolne wykorzystując zdalny system monitorowania pojazdów oraz inspekcje terenowe.

W 2019 roku inspektorzy/specjaliści ds. kontroli BZSGO przeprowadzili łącznie 27 792 kontrole adresów (bezpośrednio w terenie). Przeanalizowano 27 841 tras przejazdów aut odbierających odpady.

Działania kontrolne Spółki przyczyniają się do poprawy jakości świadczonych usług oraz zwiększenia satysfakcji klienta.

Podstawy prawne funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

W 2019 r. obowiązywały niżej wymienione uchwały Rady Miasta Białystok oraz Zarządzenia Prezydenta Miasta Białegostoku określające podstawy i zasady systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta:

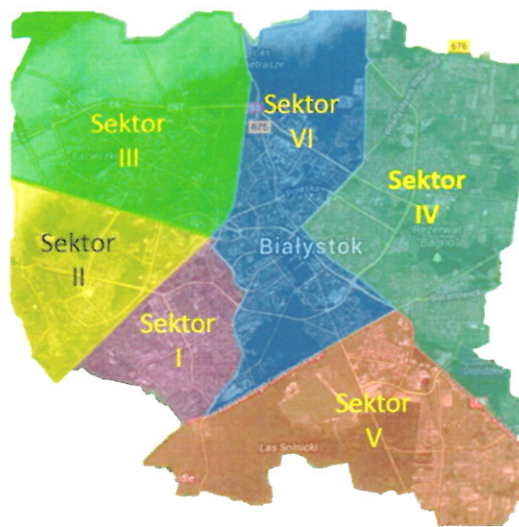
- Nr LII/659/10 z 22.02.2010 r. w/s powierzenia Przedsiębiorstwu Usługowo- Handlowo-Produkcyjnemu „LECH” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Białymstoku zadań własnych gminy Białystok z zakresu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zmieniona uchwałami Nr LVI/729/10 z 31.05.2010 r., Nr LI/603/13 z 25.11.2013 r., XXVIII/454/16 z 12.12.2016 r.,
- Nr XXIII/250/12 z 27.02.2012 r. w/s podziału gminy Białystok na sektory,
- Nr XXXII/352/12 z 24.09.2012 r. w/s odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- Nr XXXI/344/12 z 10.07.2012 r. w/s ustalenia wysokości cen za przyjęcie odpadów do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach zmieniona uchwałą XXVIII/453/16 z 12.12.2016 r. (do 19.07.2019 r.),
- Nr XII/181/19 z 18.06.2019r. w/s zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości cen za przyjęcie odpadów do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach (od 19.07.2019 r.),
- Nr XXXVII/601/17 z dnia 19.06.2017 r. w/s upoważnienia Zarządu Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego „LECH” Spółka z o. o. w Białymstoku do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Białegostoku,
- Nr XXII/317/16 z dnia 25 kwietnia 2016 r. w/s określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- Nr XIV/199/15 z 23.11.2015 r. w/s Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Białystok, zmieniona uchwałami Nr XXIII/334/16 z 30.05.2016 r., Nr XXXII/500/17 z 27.02.2017 r., XLIII/664/17 z 27.11.2017 r., XLVI/691/18 z 15.01.2018 r.,
- Nr IV/31/15 z 20.01.2015 r. w/s wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności,
- Nr IV/32/15 z 20.01.2015 r. w/s określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, zmieniona uchwałą Nr XXI/301/16 z 21.03.2016 r., Nr XXXIII/523/17 z 27.03.2017 r. oraz XL/619/17 z dnia 22.08.2017 r.,
- Nr XIV/200/15 z 23.11.2015 r. w/s szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi /tzw. „Mały Regulamin”/ zmieniona uchwałą Nr XLIII/665/17 z dnia 27.11.2017 r. oraz VII/104/19 z dnia 25.02.2019 r.,
- Nr XXXIV/549/17 z 24 kwietnia 2017 r. w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponoszonej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez członków rodzin wielodzietnych, spełniających warunki do otrzymania Karty Dużej Rodziny,
- Zarządzenie Prezydenta Miasta Białegostoku Nr 214/19 z dnia 29.03.2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach.

Podział miasta na sektory

W celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości miasto podzielone jest na 6 sektorów. Każdy sektor jest odrębnym obszarem, na terenie którego odbiór odpadów komunalnych, prowadzi jedna firma wywozowa wybrana w drodze przetargu nieograniczonego na „Świadczenie usługi odbioru odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach na terenie Miasta Białystok”.

Rysunek 1. Podział miasta Białystok na sektory

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Tabela 2. Charakterystyka sektorów Białegostoku

Numer sektora	Ludność wg UM w Białymstoku	Ilość odebranych odpadów komunalnych w Mg - (tj. zmieszane odpady komunalne, opakowania ze szkła, papier i tektura, odpady zielone, odpady kuchenne, przeterminowane leki, elektroodpady odpady wielkogabarytowe, inne frakcje zbierane w sposób selektywny, popiół)
I	34 376 mieszkańców	11 597,435
II	48 654 mieszkańców	14 876,412
III	68 178 mieszkańców	20 782,901
IV	59 094 mieszkańców	21 071,519
V	7 964 mieszkańców	3 979,800
VI	61 442 mieszkańców	25 896,645
SUMA	279 708 mieszkańców	98 204,712

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Firmy świadczące usługi odbioru odpadów komunalnych

Od 1 października 2018 r. w związku z zakończeniem starych umów i podpisaniem nowych, usługi odbioru odpadów w poszczególnych sektorach świadczą następujące firmy wywozowe:

- Sektor I – MPO Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku,
- Sektor II – KOMA Białystok Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku,
- Sektor III – MPO Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku,
- Sektor IV – MPO Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku,
- Sektor V – PUK Sp. z o.o. z siedzibą w Hajnówce,
- Sektor VI – Usługi Komunalne „Błysk” Marianna Marczyk z siedzibą w Łomży.

Powyższe umowy zawarte są do 30 września 2021 r.

Metody obliczania opłaty

Metody obliczania opłaty oraz wysokości stawek są przedmiotem obowiązującej od dnia 20 stycznia 2015 r. do 28 lutego 2020 r. uchwały Nr IV/31/15 z 20.01.2015 r. w/s wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

Na terenie Białegostoku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości zamieszkałych naliczana jest od gospodarstwa domowego zróżnicowanego pod względem powierzchni lokalu mieszkalnego (do 40,00 m², od 40,01 m² do 80,00 m², powyżej 80,00 m²).

Zaletą tej metody jest stała powierzchnia lokalu niezależna od liczby mieszkańców, a w związku z tym mała zmienność deklaracji. Metoda ta jest prosta pod względem kontroli ilości gospodarstw domowych, a także jest przyjazna rodzinom wielodzietnym. Dzięki tej metodzie stawki są jednymi z najniższych w Polsce. Metoda ta charakteryzuje się też stabilną sytuacją pod względem wpływów do budżetu gminy. W przypadku, gdy odpady zbierane i odbierane są w sposób selektywny miesięczne stawki opłaty od gospodarstwa domowego w 2019 r., w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego wynosiły odpowiednio:

- do 40,00 m² – 9,00 zł,
- od 40,01 m² do 80,00 m² – 21,00 zł,
- powyżej 80,00 m² – 29,00 zł.

W przypadku zbierania i odbierania odpadów w sposób nieselektywny (zmieszany) stawki są odpowiednio wyższe i wynosiły dla lokali mieszkalnych:

- do 40,00 m² – 23,00 zł,
- od 40,01 m² do 80,00 m² – 42,00 zł,
- powyżej 80,00 m² – 54,00 zł.

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/290/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności od 1 marca 2020 r. stawki te

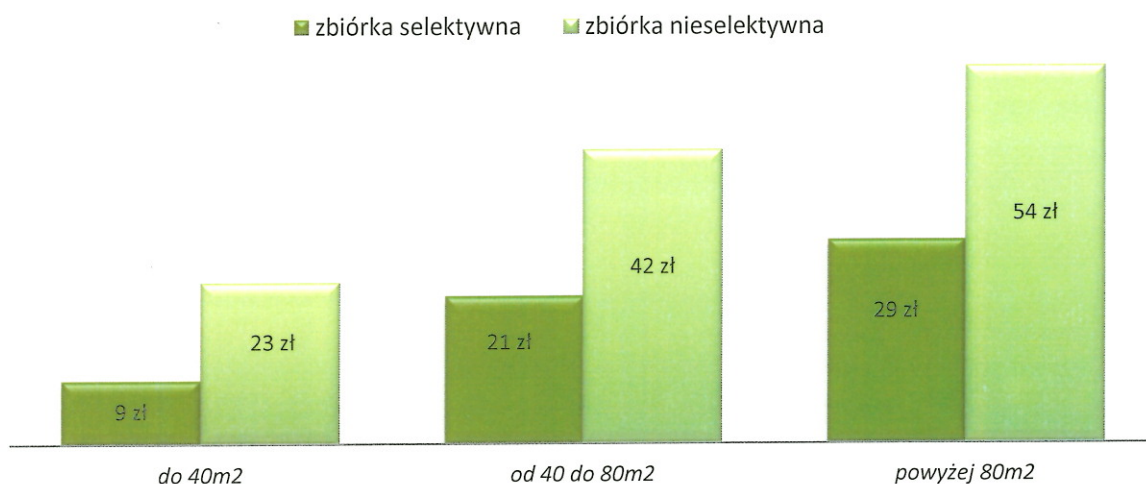
wzrastają odpowiednio do kwot 16 zł, 36 zł i 45 zł. Natomiast przy braku selektywnej zbiórki opłaty wynosić będą dwukrotność opłaty podstawowej.

Na terenie Białegostoku zgodnie z przyjętą uchwałą Rady Miasta Białystok właścicielom nieruchomości, których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje zwolnienie w wysokości 40% miesięcznych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ponadto od 1 października 2017 r. weszła w życie uchwała dotycząca częściowego zwolnienia w wysokości 50% miesięcznych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przedmiotowe zwolnienia przysługują rodzinom wielodzietnym, spełniającym warunki do otrzymania Karty Dużej Rodziny.

Od 1 marca 2020 r. obowiązywać będą dodatkowe zniżki: dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach – odpowiednio w wysokości 1 zł, 2 zł lub 3 zł, w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego. Dodatkowo zgodnie z Uchwałą Nr XIX/299/20 w sprawie przyjęcia programu osłonowego Rada Miasta Białystok przyjęła zniżki w wysokości 50% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny, które przysługiwać będą samotnym emerytom spełniającym warunki określone w uchwale.

Wykres 2. Sposób naliczania opłaty za odbiór odpadów dla mieszkańców Białegostoku w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych opłata wnoszona jest „za pojemnik” (tj. należna opłata stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników z odpadami powstającymi na danej nieruchomości i stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności ustalone mocą uchwały Rady Miasta).

W zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości otrzymują następujące usługi: wyposażenie nieruchomości w pojemniki/kontenery na zmieszane odpady komunalne, pojemniki/worki na odpady surowcowe, a także utrzymanie kontenerów/pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym. Ponadto z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywane są koszty funkcjonowania

systemu obejmujące: odbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, tworzenie i utrzymanie PSZOK i edukację ekologiczną oraz obsługę administracyjną systemu.

Najistotniejsze zmiany w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, jakie nastąpiły na terenie Białegostoku w roku 2019

Rok 2019 był pierwszym pełnym rokiem, w którym na terenie miasta obowiązywał nowy system selektywnej zbiórki odpadów spełniający wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19), które weszło w życie 1 lipca 2017 r. (tzw. WSSO – Wspólny System Segregacji Odpadów).

W dniu 22 sierpnia 2019 r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1579 opublikowana została nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 19 lipca 2019 r. Ustawa ta wprowadza szereg istotnych zmian w gminnych systemach gospodarki odpadami komunalnymi. Przepisy znowelizowanej ustawy weszły w życie z dniem 6 września 2019 r., z wyjątkiem przepisów przejściowych, dla których określono odrębne terminy wejścia w życie. Na mocy tejże ustawy samorządy mają 12 miesięcy na dostosowanie funkcjonujących na swoim terenie systemów gospodarowania odpadami komunalnymi do znowelizowanych przepisów. W celu wypełnienia ustawowego obowiązku w dniu 20 grudnia 2019 r. Rada Miasta Białystok podjęła pakiet uchwał systemowych, dostosowanych do znowelizowanych przepisów czystościowych:

- Uchwała Nr XVIII/287/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Białystok,
- Uchwała Nr XVIII/288/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XVIII/289/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- Uchwała Nr XVIII/290/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności,
- Uchwała Nr XVIII/291/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, świadczonych na terenie miasta Białegostoku,
- Uchwała Nr XVIII/292/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XVIII/293/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.

Ponadto 15 stycznia 2020 r. Rada Miasta Białystok podjęła Uchwałę Nr XIX/299/20 w sprawie przyjęcia programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2020 – 2021.

Powyższe uchwały obowiązywać będą od 1 marca 2020 r.

System zbierania i odbioru odpadów komunalnych w 2019 roku

W 2019 r. na terenie Białegostoku główny system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych prowadzony był w następujący sposób:

- „u źródła”,
- na terenach przeznaczonych do użytku publicznego,
- w PSZOK.

W 2019 r. odebrane od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta Białystok odpady komunalne kierowane były do zagospodarowania w instalacjach komunalnych (dawniej regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – RIPOK), którymi są: Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach (dalej ZUOK w Hryniewiczach) i Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku (dalej ZUOK Białystok).

Tabela 3. Selektywna zbiórka odpadów „u źródła” w 2019 r.

ZBIÓRKA „U ŹRÓDŁA”	
	PAPIER (odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury) – pojemnik/worek koloru niebieskiego oznaczony napisem „Papier”
	METALE I TWORZYWA SZTUCZNE (odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe) – pojemnik/worek koloru żółtego oznaczony napisem „Metale i tworzywa sztuczne”
	SZKŁO (odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła) – pojemnik/worek koloru zielonego oznaczony napisem „Szkło”
	BIO (odpady ulegające biodegradacji, z uwzględnieniem bioodpadów) – pojemnik koloru brązowego oznaczony napisem „BIO”
	ZIELONE (odpady zielone z pielęgnacji ogrodów) – pojemnik/worek koloru brązowego oznaczony napisem „Odpady zielone”
	odpady wielkogabarytowe
	popiół i żużel z palenisk domowych – worek koloru szarego oznaczony napisem „Popiół”
	zmieszane odpady komunalne – pojemnik koloru czarnego oznaczony napisem „Zmieszane odpady komunalne”

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Harmonogramy odbioru odpadów w aplikacji mobilnej Eco Harmonogram

W 2019 r. Białostoczanie nadal korzystali z funkcjonującej od 1 października 2018 r. aplikacji Eco Harmonogram. Eco Harmonogram jest ogólnopolską aplikacją przypominającą kiedy z naszej posesji odbierane są odpady komunalne. Po wprowadzeniu do programu swojego adresu, oprócz automatycznych powiadomień, w telefonie znajdują się informacje o planowanych odbiorach oraz zasadach segregacji odpadów, a także kontakt do organu nadzorującego zbiórkę odpadów w gminie w celu zgłoszenia niedogodności związanych z odbiorem odpadów. Eko-edukacja jest mocno akcentowana przez szereg funkcjonalności takich jak szczegółowe opisy co wrzucać, a czego nie do poszczególnych pojemników/worków, szczegółowy opis gminnego PSZOK (punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych) oraz co zrobić z odpadami niebezpiecznymi. Dzięki wyszukiwarce odpadów, mieszkańiec ma pod ręką odpowiedzi gdzie powinien wyrzucić konkretny odpad. Aplikacja Eco Harmonogram to również zbiór innych cennych informacji np.: z życia gminy czy aktualnej jakości powietrza w okolicy. Eco Harmonogram jest darmową aplikacją do ściągnięcia na wszystkie 3 systemy operacyjne. Aplikację można zainstalować pobierając ją ze sklepów Androida (Google Play), Apple'a (App Store) i Windowsa (Windows Store). Częstotliwość odbioru odpadów zgodna jest z obowiązującą uchwałą w tym zakresie.

Rysunek 2. Aplikacja Eco Harmonogram

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

W 2019 r. uzupełnieniem zbiórki odpadów „u źródła” i na terenach przeznaczonych do użytku publicznego była zbiórka odpadów prowadzona w **PSZOK**. Pierwszy PSZOK funkcjonuje w Hryniewiczach przy Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych. Prowadzącym PSZOK jest PUHP „LECH” Sp. z o.o. w Białymstoku, przy ul. Kombatantów 4. Administracyjnie PSZOK zlokalizowany jest na terenie gminy Juchnowiec Kościelny. Jest to PSZOK należący do gminy Białystok, z którego mogą korzystać również mieszkańcy gminy Juchnowiec Kościelny, na mocy Porozumienia Międzygminnego z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie powierzenia Miastu zadania własnego gminy Juchnowiec Kościelny w zakresie utworzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie gminy Juchnowiec Kościelny dla mieszkańców gminy Juchnowiec Kościelny.

Drugi PSZOK funkcjonuje w Białymstoku przy ul. 42 Pułku Piechoty 48. PSZOK ten utworzony został na mocy umowy zawartej pomiędzy MPO Sp. z o.o., a PUHP „LECH” Sp. z o.o. na „Utworzenie

i prowadzenie na terenie Miasta Białegostoku Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) oraz zbieranie i zagospodarowanie dostarczonych przez mieszkańców odpadów komunalnych”.

Rodzaje odpadów zbieranych w PSZOK uregulowane są w Regulaminach PSZOK, które dostępne są m.in. na stronie internetowej <http://odpady.bialystok.pl>.

Odpady zebrane na PSZOK Hryniewiczze są zagospodarowywane na instalacji ZUOK Hryniewiczze oraz innych instalacjach posiadających stosowne zezwolenie. Koszt zagospodarowania odpadów w odrębnych instalacjach znajduje się w kosztach zarządzania PUHP „LECH”.

Rysunek 3. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Hryniewiczach

Źródło: <http://odpady.bialystok.pl>

Mniejsze elektroodpady jak np. telefony komórkowe, komputery i podzespoły, narzędzia elektryczne, drobny sprzęt AGD i RTV itp. mogą być wyrzucane do zielonych kontenerów na elektrośmieci rozstawionych na terenie całego Białegostoku. Do kontenerów nie można wrzucać żarówek i świetlówek energooszczędnych. Jest to nowy rodzaj pojemników, który od 2016 r. rozszerzył system selektywnej zbiórki odpadów w mieście. Dzięki czemu mieszkańcy mogą łatwiej pozbyć się starego, zepsutego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Na terenie Białegostoku prowadzona jest także selektywna zbiórka baterii i akumulatorów m.in. w szkołach (w ramach konkursów), urzędach, placówkach handlowo-usługowych, zakładach pracy, na terenie których znajdują się odpowiednie pojemniki przeznaczone na tego rodzaju odpady. Zebrane w ten sposób baterie i akumulatory trafią do odpowiednich firm, które zajmują się ich unieszkodliwianiem i odzyskiem zawartych w nich surowców wtórnych. Akcja zbiórki baterii na terenie białostockich szkół pn. „**BEZ STRESU DLA ŚRODOWISKA**” prowadzona jest przez PUHP „LECH” Sp. z o.o. W ramach tej akcji w roku szkolnym 2018/2019 zebrano około 7,8 Mg zużytych baterii, natomiast w roku

szkolnym 2019/2020 zebrano dotychczas ok. 5,6 Mg zużytych baterii, przy czym konkurs trwa do końca maja br.

Rysunek 4. Akcja zbiórki baterii „BEZ STRESU DLA ŚRODOWISKA”

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1895) o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym dystrybutorzy, którzy udostępniają na rynku, bądź dostarczają nabywcy sprzęt obowiązani są do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży lub bezpłatnego odbioru w miejscu dostawy o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany, dostarczany. Dystrybutorzy prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży wynoszącej co najmniej 400 m² poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, w myśl ustawy są obowiązani do nieodpłatnego przyjęcia w tej jednostce (lub w jej bezpośredniej bliskości) zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych. Ustawa ta nakłada również obowiązek nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu przez punkt serwisowy w przypadku, gdy naprawa przyjętego sprzętu jest niemożliwa ze względów technicznych lub właściciel sprzętu uzna, że naprawa jest dla niego nieopłacalna.

W 2019 r. na terenie miasta Białegostoku wzorem lat ubiegłych kontynuowana była również akcja pod hasłem: „**PRZETERMINOWANE LEKI PRZYNIEŚ DO APTEKI**”. Kampania ta skierowana jest do wszystkich mieszkańców, którzy chcą pozbyć się przeterminowanych, nieużytecznych farmaceutyków z domowych apteczek. Aktualnie na terenie miasta 65 punktów aptecznych wyposażonych jest w specjalistyczne pojemniki na przeterminowane leki. Podmiotem odpowiedzialnym za logistyczną obsługę akcji (odbiór, transport i przekazanie zebranych odpadów do unieszkodliwiania) zgodnie z zawartą umową są firmy świadczące usługi odbioru odpadów w danym sektorze.

Jadłodzielnia w Białymstoku

W 2019 r. kontynuację prowadzi Jadłodzielnia, której idea polega na food sharingu – dzieleniu się jedzeniem i zapobieganiu marnotrawstwu żywności. W Jadłodzielni każdy może zostawić żywność nadającą się do jedzenia m.in. produkty zapakowane fabrycznie, suche (kasze, ryże, mąki, słodycze itp.) w nieuszkodzonych opakowaniach, zapakowane pieczywo i wyroby piekarnicze, warzywa i owoce, oryginalnie zamknięte sery, jogurty, twarogi, z aktualną datą przydatności do spożycia. Osoby

potrzebujące mogą przyjść i bezpłatnie wziąć potrzebne produkty. Punkt mieści się w lokalu gminnym przy ul. Krakowskiej 1 i jest otwarty 6 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00, w sobotę od 9.00 do 14.00. Operatorem jest Fundacja Spe Salvi. Zadanie finansowane jest z budżetu miasta Białegostoku.

Rysunek 5 . Jadłodzielnia w Białymstoku

Oddaj żywność, której nie zjesz Weź produkty, które mogą Ci się przydać

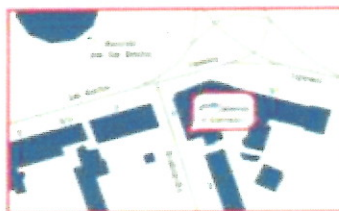
Podziel się żywnością Nie marnuj jedzenia

Przewietrz lodówkę Szanuj żywność Dziel się z innymi

Chcesz przekazać żywność do Jadłodzielni
lub poczęstować się produktami?

- odwiedź punkt Jadłodzielni na ul. Krakowskiej 1
- skontaktuj się z Fundacją Spe Salvi
opiekun Jadłodzielni - tel. 791 082 612

Projekt sfinansowany ze środków Miasta Białystok

Źródło: <http://spesalvi.org.pl/jadlodzielnia/>

Działalność informacyjno-edukacyjna

W 2019 r. PUHP „LECH” Sp. z o.o. jako podmiot zarządzający systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Białegostoku realizowała szereg działań edukacyjno-informacyjnych skierowanych do mieszkańców Białegostoku. Miały one na celu poszerzenie wiedzy na temat prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów jak również budowanie postaw świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za środowisko naturalne.

W 2019 r. najważniejszym zadaniem kampanii społecznej, prowadzonej przez Spółkę była kampania edukacyjna oraz informacyjna, dotycząca zmiany zasad segregacji odpadów, która weszła w życie 1 października 2018 r. w Białymstoku.

Przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej dla mieszkańców Białegostoku polegało na:

- internetowych publikacjach na temat obowiązującego systemu segregacji na stronach: www.odpady.bialystok.pl, www.lech.net.pl oraz na profilu Facebook Nasz Białystok jest Eko,
- przeprowadzeniu dystrybucji ulotek w ilości 130 000 szt. do skrzynek pocztowych mieszkańców Białegostoku, zawierających szczegółowe zasady segregacji odpadów komunalnych,
- prowadzeniu bezpłatnej aplikacji mobilnej Eco harmonogram, który jest do pobrania przez mieszkańców Białegostoku od 01.10.2018 r., zawierającej informacje o sposobie segregacji odpadów oraz o aktywnym powiadamianiu o terminach odbioru odpadów,
- bieżącym odpowiadaniu na zapytania mieszkańców poprzez infolinię w spółce, adres e-mail: pytania@lech.net.pl, redakcja@lech.net.pl,
- organizacji dni otwartych w ZUOK w Białymstoku, podczas których prowadzona była prezentacja obowiązujących zasad segregacji odpadów komunalnych,
- organizacji wycieczek dla zorganizowanych grup, w ramach, których prezentowany jest cały system gospodarowania odpadami komunalnymi w Białymstoku (ZUOK Białystok – uczestniczyło ok. 740 osób, Sortownia w Hryniewiczach – uczestniczyło ok 340 osób),
- uczestnictwie w 12 festynach-piknikach osiedlowych, podczas, których promowane były zasady segregacji odpadów komunalnych, edukacja poprzez zabawę (maj-sierpień 2019 r.),
- kontynuacji akcji edukacyjnej zbiórki baterii pod hasłem „Bez stresu dla środowiska” – zbiórka baterii w placówkach oświatowych z terenu miasta Białystok (w akcji udział wzięło 56 placówek oraz 14 727 uczniów i przedszkolaków = 7 880,30 kg zebranych baterii),
- przeprowadzeniu 185 lekcji edukacyjnych w placówkach oświatowych odnośnie zasad segregacji odpadów komunalnych oraz recyklingu, w których uczestniczyło ponad 4 000 dzieci,
- spotkaniach w osiedlowych klubach seniora (ok. 80 osób), na uczelni wyższej UwB (ok. 120 osób), z Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi (ok. 160 osób) oraz administratorami - mieszkańcami wspólnot i spółdzielni (ok. 340 osób) w celu edukacyjno-informacyjnym odnośnie systemu segregacji odpadów komunalnych w Białymstoku,

- przeprowadzeniu konkursu pod hasłem „Segregujesz - Zyskujesz” (zbiórka surowców-butelek PET na osiedlach biorących udział w konkursie w terminie od 06 maja do 15 czerwca, a festyny osiedlowe z namiotem Nasz Białystok Jest Eko odbywały się w dniach: 11, 18, 25 maja oraz 01, 08, 15 czerwca 2019 r.). Podczas rozstrzygnięcia konkursu wygrały 3 osiedla, które otrzymały ekologiczne ławki wykonane z butelek PET,
- przeprowadzeniu konkursu dla użytkowników Rodzinnych Ogrodów Działkowych pod hasłem „Z Segregacji RODzą się korzyści” w terminie 6 maja-31 sierpnia 2019 r. Nagrodą był produkowany w ZUOK w Hryniewiczach nawóz organiczny „Kompośniaczek”,
- organizacji 2 festynów Proekologicznych na Targowisku Miejskim w, których uczestniczyło blisko 500 osób,
- współudziale w organizowanym przez KWP w Białymstoku projekcie „Dziecięca Szkoła Bezpieczeństwa” w której uczestniczyło blisko 240 uczniów ze szkół podstawowych,
- współorganizacji cyklu audycji radiowych Zero Waste – prowadzonych przez Radio Akadera. Cykl 10 audycji o odpowiedzialnym życiu, edukacji ekologicznej w PUHP „LECH”, itp.,
- przeprowadzeniu wraz z firmą RECOPOL pilotażowego projektu edukacyjnego w którym uczestniczyło blisko 120 osób oraz edukacyjna śmieciarka REKOPOLU,
- przeprowadzeniu konkursu plastycznego „Drugie Życie” adresowanego do szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu miasta Białegostoku. W konkursie uczestniczyło 28 placówek. Prace konkursowe pojawią się w przestrzeni miejskiej w I kwartale 2020 r.,
- szeregu publikacji w gazetach oraz w internetowych portalach informacyjnych ukazujących się w Białymstoku.

Rysunek 6. Przykłady prowadzonych działań informacyjno-edukacyjnych na terenie Białegostoku

Źródło: <http://odpady.bialystok.pl>Źródło: <http://odpady.bialystok.pl>

SEGREGUJĄC ODPADY ZWIĘKSZASZ SZANSĘ NA ZWYCIĘSTWO TWOJEGO OGRODU

WRZUCAJ DO ODPOWIEDNICH POJEMNIKÓW:

- odpady zielone i resztki owocowo-warzywne wyrzuć do własnego kompostownika;
- plastikowe butelki PET, kartoniki po sokach, worki i torby foliowe wyrzuć do żółtego pojemnika;
- żywność pochodzenia zwierzęcego wyrzuć do szarego pojemnika na odpady zmieszane.

Organizator:

PUHP Lech Sp. z o.o.
www.odpady.bialystok.pl

NASZ Białystok JEST EKO

III. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Pod pojęciem przetwarzania, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

W dniu 22 sierpnia 2019 r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1579 opublikowana została nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 19 lipca 2019 r. Ustawa ta wprowadza szereg istotnych zmian w gminnych systemach gospodarki odpadami komunalnymi. Przepisy znoveelizowanej ustawy weszły w życie z dniem 6 września 2019 r., z wyjątkiem przepisów przejściowych, dla których określono odrębne terminy wejścia w życie.

Jedną z kluczowych, wręcz rewolucyjnych zmian była zmiana ustawy o odpadach w zakresie zniesienia regionów gospodarki odpadami komunalnymi i zmiana definicji regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych z tzw. RIPOK na instalacje komunalne. Zgodnie z nowymi przepisami za taką instalację zostanie uznana instalacja spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, zapewniająca:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielanie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Po nowelizacji przepisów dotychczasowe instalacje RIPOK funkcjonujące w ramach ZUOK w Hryniewiczach, tj. instalacja MBP i składowisko ujęte zostały na Liście funkcjonujących instalacji komunalnych w województwie podlaskim prowadzonej przez Marszałka Województwa Podlaskiego. Poza tym w zakładzie funkcjonują inne instalacje. Jak sama nazwa wskazuje instalacje komunalne (uprzednio regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych) dedykowane są przede wszystkim do przetwarzania odpadów komunalnych. Natomiast w myśl nowych przepisów spalarnie odpadów, w tym ZUOK Białystok będzie musiał znaleźć się na ministerialnej liście instalacji przeznaczonych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych określonej w drodze rozporządzenia.

Głównym celem powyższych zmian, jaki przyświecał ustawodawcy było umożliwienie przekazywania odpadów do zagospodarowania w dowolnym zakładzie, instalacji w kraju, a nie jak to było do tej pory – tylko w obrębie danego regionu w województwie. Rezygnacja z regionalizacji w uzasadnieniu resortu środowiska miała zwiększyć konkurencyjności i umożliwić funkcjonowanie mniejszym instalacjom przetwarzającym odpady, które z założenia miały konkurować z dotychczasowymi RIPOKami. Wycofanie się z regionalizacji miało być walką z monopolem i finalnie miało przysłużyć się do obniżenia cen za zagospodarowanie odpadów.

W myśl obowiązującego prawa (art. 9e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) podmiot odbierający odpady komunalne jest zobowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości: selektywnie zebranych odpadów komunalnych, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania, a niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne bezpośrednio do instalacji komunalnej. Ponadto dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania w sytuacji, gdy gmina prowadzi selektywne zbieranie odpadów zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Miasto Białystok na mocy uchwały Nr LII/659/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 22 lutego 2010 r. z późn. zm. powierzyło PUHP „LECH” Sp. z o.o. w Białymstoku (w którym Gmina Białystok posiada 100% udziałów spółki) wykonywanie zadań własnych gminy z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym ich odzysku i unieszkodliwiania.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odebrane z nieruchomości położonych na terenie miasta Białystok w 2019 r. dostarczane były przez firmy odbierające odpady (wybrane w drodze przetargu) do instalacji należących do PUHP „LECH”, tj. ZUOK w Białymstoku i ZUOK Hryniewiczach, a odpady komunalne zbierane selektywnie - do ZUOK w Hryniewiczach.

W ramach Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach funkcjonują następujące instalacje:

- do składowania odpadów o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę i całkowitej pojemności ponad 25 000 ton,
- do mechanicznego przetwarzania odpadów innych niż zmieszane odpady komunalne o zdolności przetwarzania do 36 000 Mg/rok przy pracy jednozmianowej, z możliwością pracy na dwie lub trzy zmiany – „stara sortownia”,
- do mechanicznego przetwarzania odpadów o zdolności przetwarzania do 40 000 Mg/rok dla odpadów komunalnych zbieranych selektywnie lub do 120 000 Mg/rok dla niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przy pracy na dwie zmiany – „nowa sortownia”,
- do biologicznego przetwarzania odpadów (biostabilizacja odpadów) o zdolności przetwarzania do 20 000 Mg/rok,
- do biologicznego przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostownia odpadów) o zdolności przetwarzania (łącznie dla procesów odzysku i unieszkodliwiania) do 13 000 Mg/rok,
- do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego o zdolności przetwarzania do 2 500 Mg/rok,
- do mechanicznego przetwarzania odpadów (rozdrabniacz Doppstadt) o zdolności przetwarzania do 60 Mg/h.

Natomiast na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku eksploatowane są:

- instalacja I1 – instalacja do termicznego przekształcania stałych odpadów komunalnych (spalarnia odpadów) o wydajności 15,5 Mg/h, tj. 120 000 Mg/rok (przy wartości opałowej odpadów równej 7,5 MJ/kg) zlokalizowana w budynku procesowym,

- instalacja I2 – instalacja do stabilizacji i zestalania popiołów oraz stałych pozostałości z procesu oczyszczania spalin o wydajności 23 Mg/dobę, tj. 8 600 Mg/rok zlokalizowana w budynku procesowym,
- instalacja I3 – instalacja waloryzacji i dojrzewania żużli o wydajności 11,7 Mg/h, tj. 36 500 Mg/rok, zlokalizowana w budynku hali przyjęcia i waloryzacji żużla z wiatą dojrzewania żużla.

W 2019 r. odebrane z terenu Białegostoku:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były w głównej mierze do ZUOK w Białymstoku (gdzie zostały poddane termicznemu przekształcaniu w procesie R1) i alternatywnie w czasie przestojów spalarni do ZUOK w Hryniewiczach (na instalację MBP, gdzie zostały poddane procesowi R12),
- odpady zielone przekazane zostały do ZUOK w Hryniewiczach celem biologicznego przetworzenia (biologiczna stabilizacja – proces D8).

Natomiast powstające z ich przetwarzania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania zostały unieszkodliwione na składowisku – poddane składowaniu na kwaterze 4A (proces D5) w obrębie ZUOK w Hryniewiczach. Odpady kaloryczne, tj. o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, o kodzie 19 12 12, które nie spełniają wymagań stawianych w załączniku Nr 4 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania, powstałe po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania, zostały przekazane do spalarni odpadów (proces R1) lub mogą podlegać innym procesom przetwarzania/odzysku.

IV. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Pomimo posiadania nowoczesnych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów (ITPOK, nowoczesna sortownia odpadów komunalnych) Spółka „LECH” w celu doskonalenia funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze Białegostoku, a także w związku z rosnącymi wymaganiami branży odpadowej i dużą dynamiką zmian przepisów prawnych widzi potrzebę realizacji kolejnych inwestycji związanych z gospodarką odpadami.

Dokumentem strategicznym odzwierciedlającym i wskazującym niezbędne potrzeby i inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami jest Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 oraz Plan Inwestycyjny (stanowiący załącznik do PGO).

W zaktualizowanym na koniec 2016 r. PGO Woj. Podl. znalazły się niżej wymienione inwestycje zgłoszone i planowane do realizacji przez PUHP „LECH”. Niektóre z tych inwestycji są stricte związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, pozostałe planowane są do realizacji na terenie ZUOK w Hryniewiczach. Niemniej jednak wszystkie te przedsięwzięcia są ze sobą ściśle powiązane i są niezbędne w celu odpowiedniego zagospodarowania odpadów wytwarzanych na terenie miasta Białystok.

Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi z terenu miasta:

- Instalacja do biologicznego przetwarzania w warunkach tlenowych frakcji biodegradowalnej w układzie zamkniętym lub zastosowanie metody beztlenowej,

- Modernizacja /przebudowa/ rozbudowa instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych ZUOK Białystok (modernizacja, np. kotła, systemu oczyszczania spalin itp. wynikająca z potrzeby realizacji celów np. przepisów prawa krajowego, nowych dyrektyw, konkluzji BAT, wytycznych itp., nie jest planowane zwiększenie mocy przerobowych instalacji),
- Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie miasta Białystok (PSZOK z punktem napraw/przygotowania do ponownego użycia),
- Zakład recyklingu odpadów,
- Instalacja do kruszenia i odzysku odpadów remontowo-budowlanych, w tym zakup kruszarki odpadów budowlanych, gruzu, itp.,
- Rozbudowa systemu wentylacji w MBP w celu ograniczenia do minimum przedostawania się zanieczyszczeń i pyłów do atmosfery,
- OZE na potrzeby zakładu zagospodarowania odpadów,
- Zakup pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych w celu wyposażenia nieruchomości położonych na terenie miasta Białystok,
- Ekologiczne Centrum Badawczo Rozwojowe (Małe Centrum Kopernika),
- Budowa oczyszczalni ścieków przemysłowych własnych na terenie ZUOK w Hryniewiczach,
- Budowa składowiska na odpady z azbestu.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć pozwoli na zapewnienie kompleksowego zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z gminy Białystok zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i wymogami prawa polskiego i wspólnotowego w instalacjach spełniających wymagania prawne.

V. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

W 2019 r. koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Białystok wyniosły ok. **52 869 596,42 zł brutto**. Największe koszty generowało:

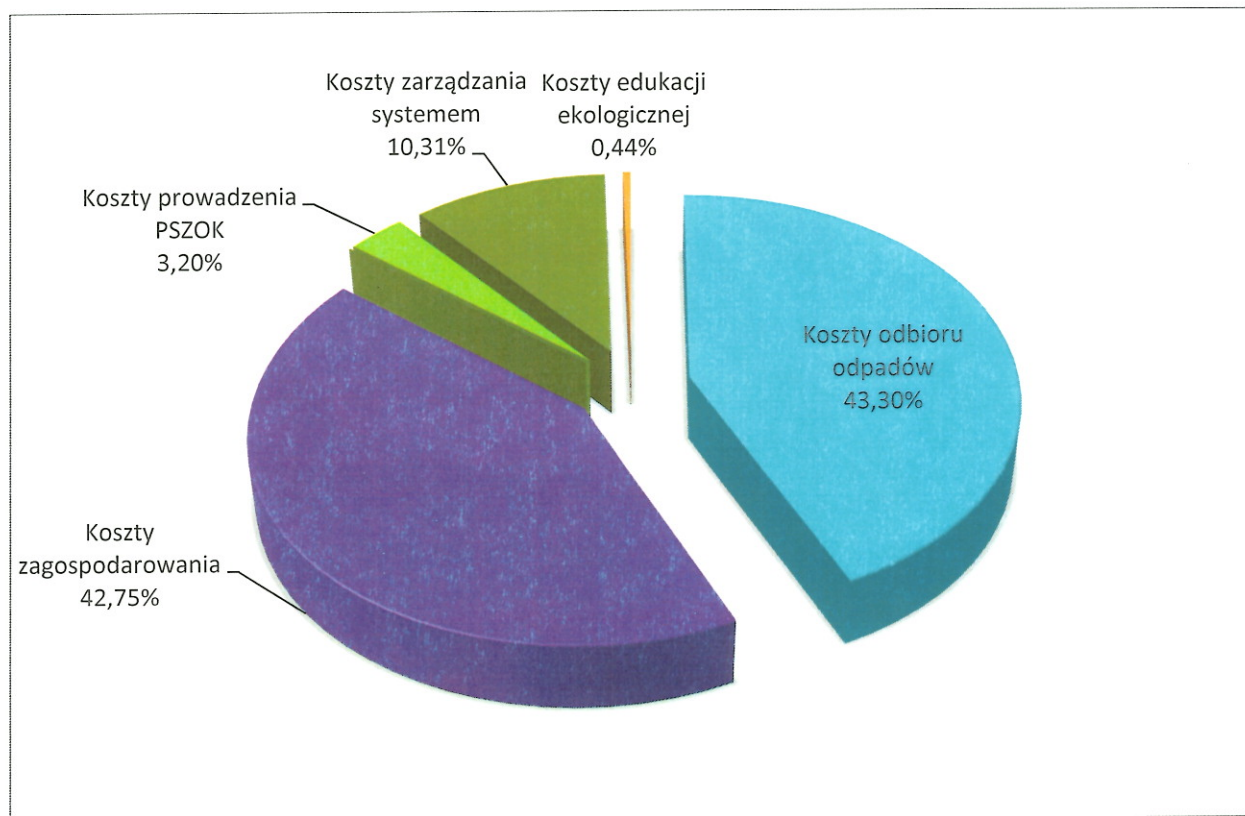
- odbiór i transport odpadów komunalnych – ok. 43,30 %,
- zagospodarowanie odpadów – ok. 42,75 % kosztów ogółem.

Tabela 4. Koszty systemu gospodarowania odpadami w gminie Białystok w 2019 r. (brutto zł)

Koszty systemu gospodarowania odpadami w gminie Białystok w 2019 r. (brutto zł)			
Lp.	Rodzaj odpadów	2019 r.	Struktura %
1.	Koszty odbioru i transportu odpadów	22 890 344,50	43,30%
1.1	SEKTOR I	2 770 038,68	5,24%
1.2	SEKTOR II	3 224 758,88	6,10%
1.3	SEKTOR III	4 444 206,48	8,41%
1.4	SEKTOR IV	6 086 079,90	11,51%
1.5	SEKTOR V	1 006 742,64	1,90%
1.6	SEKTOR VI	5 358 517,92	10,14%
2.	Koszty zagospodarowania	22 600 809,31	42,75%
2.1	odpady zmieszane	13 570 534,15	25,67%
2.2	odpady selektywnie odebrane	9 030 275,16	17,08%
3.	Koszty prowadzenia PSZOK	1 693 085,51	3,20%
3.1	PSZOK ZUOK Hryniewicze	1 270 016,26	2,40%
3.2	PSZOK MPO BIAŁYSTOK (ryczałt)	423 069,25	0,80%
4.	Koszty zarządzania systemem	5 448 471,89	10,31%
4.1	Koszty zarządzania – PUHP „LECH”	4 483 582,89	8,48%
4.2	Koszty zarządzania –Departament Finansów, Referat Księgowości, Referat Opłaty za Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi	964 889,00	1,83%
5.	Koszty edukacji ekologicznej	236 885,21	0,44%
RAZEM		52 869 596,42	100,00%

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Rysunek 7. Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Koszty odbioru i transportu odpadów z terenu miasta Białystok wynoszą **22 890 344,50 zł** i uwzględniają koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki/worki oraz utrzymanie pojemników w odpowiednim stanie porządkowym i technicznym. Ewidencjonowane są one według faktur wystawianych przez firmy, z którymi zostały podpisane umowy na „Świadczenie usług odbioru odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach na terenie miasta Białystok”.

Porównując koszty Systemu stwierdzono, iż wydatki związane z odbiorem i transportem w 2019 r. zwiększyły się w stosunku do 2018 r. o ok. 43,40%. Koszty odbioru i transportu 1 Mg odpadów komunalnych od 1 października 2018 r. po wprowadzeniu nowego systemu selektywnej zbiórki odpadów wzrosły o ok. 70% w porównaniu do cen odbioru i transportu z poprzedniego przetargu.

Koszty zagospodarowania odpadów w 2019 r. wyliczone zostały jako iloczyn ilości odebranych z sektorów odpadów komunalnych poszczególnych frakcji oraz ceny jednostkowej brutto za zagospodarowanie 1 Mg odpadów wg obowiązujących cenników za przyjęcie odpadów do ZUOK w Hryniewiczach (rodzaje odpadów: 20 03 01 – 230 zł netto, 20 01 02 – 230 zł netto, 20 01 08 – 172 zł netto, 20 01 36 – 300 zł netto, 20 02 01 – 172 zł netto, 20 03 07 – 300 zł netto, ex 20 01 99 – 230 zł netto, p 20 01 99– 230 zł netto) i ZUOK w Białymstoku (rodzaje odpadów: 20 03 01 – 230 zł netto, 20 03 07 – 300 zł netto).

Tabela 5. Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Białystok w okresie 2018-2019 r. (brutto zł)

Koszty systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w okresie 2018-2019 r. (brutto zł)			
Lp.	Rodzaj odpadów	2018 r.	2019 r.
1.	Koszty odbioru i transportu odpadów, w tym koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki/worki oraz utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie porządkowym i technicznym	15 962 167,93	22 890 344,50
1.1	SEKTOR I	1 689 166,78	2 770 038,68
1.2	SEKTOR II	2 313 006,11	3 224 758,88
1.3	SEKTOR III	3 141 203,64	4 444 206,48
1.4	SEKTOR IV	3 606 134,08	6 086 079,90
1.5	SEKTOR V	764 151,86	1 006 742,64
1.6	SEKTOR VI	4 448 505,46	5 358 517,92
2.	Koszty zagospodarowania	22 404 804,52	22 600 809,31
2.1	odpady zmieszane	12 473 771,15	13 570 534,15
2.2	odpady selektywnie odebrane	9 931 033,37	9 030 275,16
3.	Koszty obsługi „gniazd”	1 271 031,96	0,00
4.	Koszty prowadzenia PSZOK	1 121 980,09	1 693 085,51
4.1	PSZOK ZUOK Hryniewicze	900 209,98	1 270 016,26
4.2	PSZOK MPO BIAŁYSTOK (ryczałt)	221 770,11	423 069,25
5.	Koszty zarządzania systemem	4 977 907,10	5 448 471,89
5.1	Koszty zarządzania – PUHP „LECH”	4 055 731,10	4 483 582,89
5.2	Koszty zarządzania –Departament Finansów (Referat Księgowości Opłat i Windykacji, Referat Opłaty za Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi)	922 176,00	964 889,00
6.	Koszty edukacji ekologicznej	309 719,19	236 885,21
RAZEM		46 047 610,79	52 869 596,42

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Koszty obsługi punktów selektywnego zbierania typu „gniazda” gniazda na terenie miasta Białystok prowadziła firma MPO Sp. z o.o. do 30 września 2018 r.

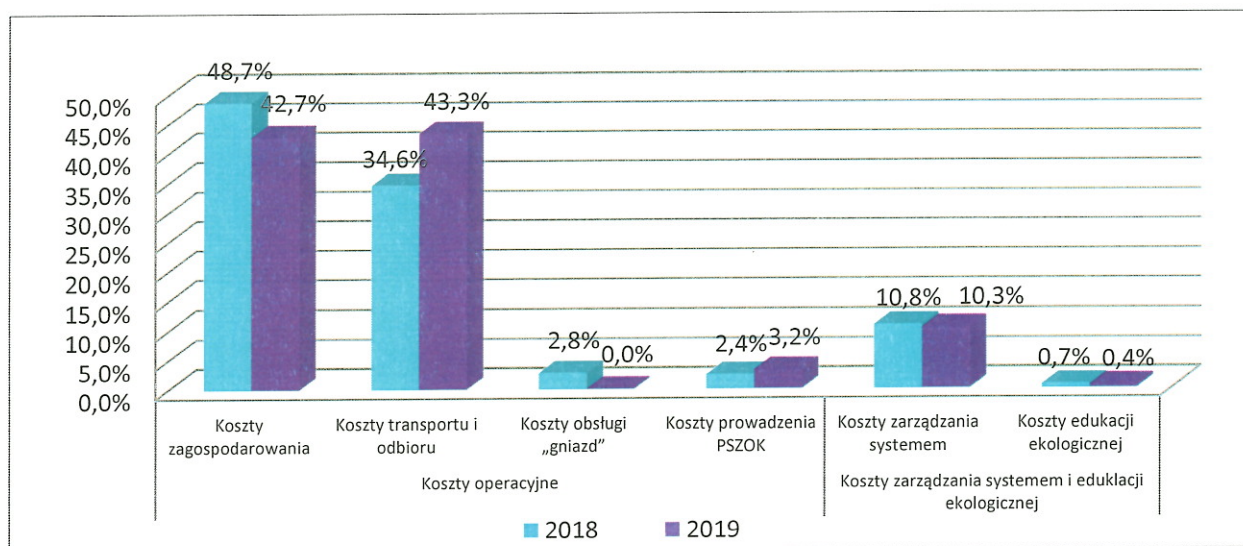
Koszt obsługi PSZOK Hryniewicze w 2019 r. wyniósł 1 270 016,26 zł i jest większy o ok. 41,03% w porównaniu do roku ubiegłego. Związane jest to ze wzrostem odpadów komunalnych dostarczanych do PSZOK Hryniewicze. W PSZOK Hryniewicze zebrano 8 671,980 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych co stanowi ok. 79% wszystkich odpadów zebranych w PSZOK. Odpady, które zostały zebrane w PSZOK i nie zostały zagospodarowane w ramach posiadanych własnych zakładów (ZUOK w Hryniewiczach i ZUOK w Białymstoku) przekazane zostały celem dalszego zagospodarowania do instalacji posiadających stosowne zezwolenia, zgodnie z obowiązującym tam cennikiem. Koszty dalszego zagospodarowania odpadów niebezpiecznych z PSZOK w Hryniewiczach ponoszone są w ramach Sz.K.R.

Koszty obsługi PSZOK MPO w 2019 r. wyniosły 423 069,25 zł. Koszty PSZOK MPO naliczane są według stawki ryczałtowej.

Koszty zarządzania systemem. Na koszty zarządzania systemem składają się: koszty zarządzania PUHP „LECH”, tj. koszty obsługi administracyjnej (ponoszone w ramach zatwierdzonej Sz.K.R.) oraz koszty miasta Białystok czyli koszty zarządzania Departamentu Finansów, w skład którego wchodzi Referat Księgowości Opłat i Windykacji oraz Referat Opłat za Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi. Wydatki poniesione przez PUHP „LECH” są o ok. 10,5% wyższe niż w roku ubiegłym. W 2019 r. koszty zarządzania stanowiły 10,3% w strukturze kosztów całego systemu, natomiast w 2018 r. 10,8%.

Koszty edukacji ekologicznej związane są z działaniami informacyjnymi w zakresie obowiązującego systemu gospodarki odpadami komunalnymi i edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami. Koszty edukacji ekologicznej w 2019 roku wyniosły **236 885,21 zł brutto**. Akcje informacyjno-edukacyjne w 2019 r. prowadzone były w większości przez pracowników PUHP „LECH” (BZSGO - Dział Edukacji i Promocji).

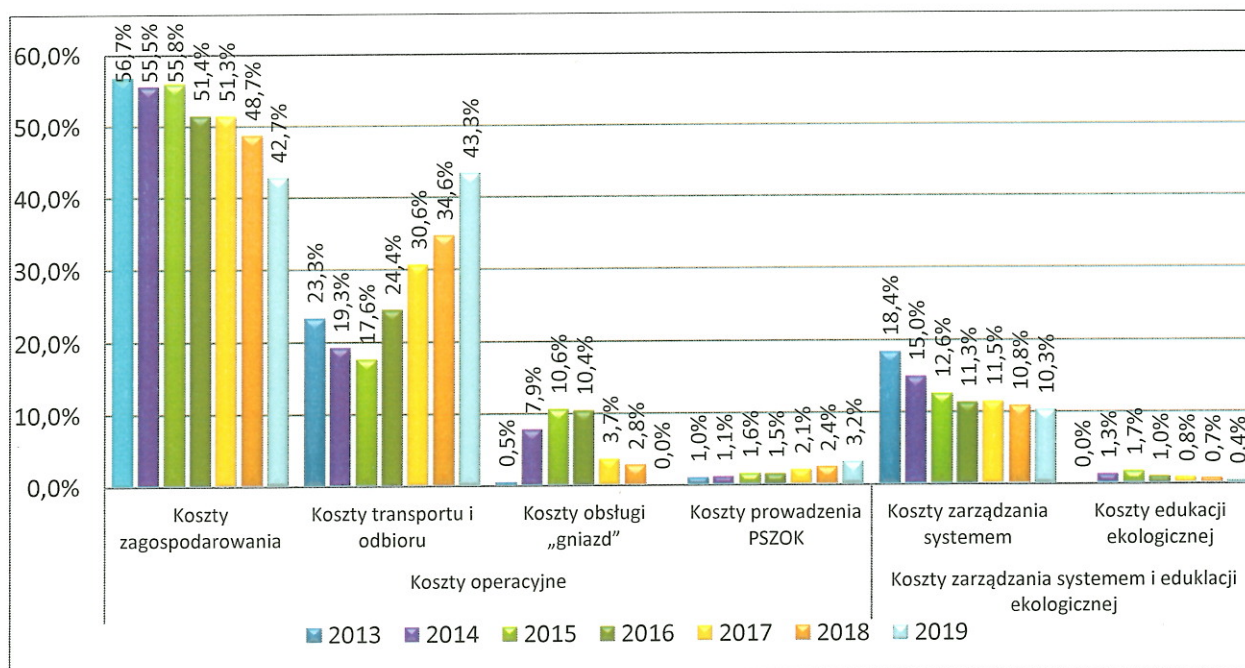
Wykres 3. Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w 2018 r. oraz 2019 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Największe wydatki systemu stanowią koszty operacyjne w których skład wchodzi: koszt zagospodarowania, transportu i odbioru odpadów oraz prowadzenie PSZOK. Średnie miesięczne utrzymanie systemu kosztowało **4 405 799,71 zł brutto**. Najniższe koszty poniesiono w lutym – **3 775 554,94 zł brutto**, a najwyższe w październiku – **5 221 525,19 zł brutto**, kiedy odnotowano zwiększoną ilość odpadów zielonych.

Wykres 4. Struktura kosztów systemu gospodarowania odpadami w Gminie Białystok w okresie 2013-2019 r. (%)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina **pokrywa koszty** funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Białystok, w rozdz. V szczegółowo opisane są koszty Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Białymstoku w skali roku kalendarzowego. W 2019 r. wydatki systemowe wynosiły 52 869 596,42 zł brutto, natomiast wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły 41 917 606,25 zł brutto.

Zgodnie ze znowelizowanymi zapisami UCPG począwszy od 2020 r. w analizie stanu gospodarki odpadami wskazać należy wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zaprezentowane dane dowodzą, że na terenie Białegostoku SGOK nie bilansuje się, dlatego też była potrzeba podniesienia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co miało miejsce w grudniu 2019 r. – nowe stawki obowiązują od 1 marca 2020 r.

VI. LICZBA MIESZKAŃCÓW

Zgodnie z danymi GUS na koniec czerwca 2019 r. Gminę Białystok zamieszkiwało 297 356 osób (w trakcie opracowywania brak danych z końca 2019 r.).

Wg danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Białymstoku na dzień 31 grudnia 2019 r. zameldowanych było **279 708** mieszkańców.

VII. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 6-12

W Gminie Białystok systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci są wszyscy właściciele nieruchomości, na których wytwarzane są odpady komunalne. Podstawą takiego rozwiązania jest art. 6c ust. 2 u.c.p.g. oraz uchwała Nr XXXII/352/12 Rady Miasta Białystok z dnia 24 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Dlatego zapis o liczbie właścicieli, którzy nie zawarli umowy zgodnie z art. 6 ust. 1 nie dotyczy gminy Białystok, gdyż w myśl tego artykułu brak jest podmiotów zobowiązanych do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy. W związku z tym Gmina nie podjęła działań polegających na zorganizowaniu zastępczego odbierania odpadów na podstawie art. 6 ust. 6-12.

VIII. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych jest wielkością szacunkową. Podstawowe źródła danych w tym zakresie znajdują się w sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego (dalej GUS) oraz Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022.

Według danych PGO Woj. Podl. wskaźnik nagromadzenia odpadów dla miasta Białegostoku wynosi 0,356 Mg/M. Uwzględniając liczbę mieszkańców miasta na poziomie 297 356 osób (stan na VI. 2019 r.) oszacowano, że ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w Białymstoku wynosi **ok. 105 895,40 Mg**.

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych określić także można na podstawie badań morfologicznych odpadów. Na terenie Białegostoku pełne badania składu morfologicznego oraz ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przeprowadzone były w latach 2013-2014, a w latach 2015-2016 przeprowadzono dodatkowe badania uzupełniające. Na podstawie powyższych badań oszacowano, że wskaźnik nagromadzenia odpadów wynosi: 0,307 Mg/M/rok (badania 2013-2014) i 0,338 Mg/M/rok (na podstawie badań uzupełniających). Mają na uwadze powyższe wskaźniki oraz liczbę mieszkańców na podstawie GUS (297 356) szacuje się, że liczba odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Białegostoku oscyluje w granicach: **91 319,91 – 100 541,14 Mg**.

Zgodnie z podejściem i założeniami GUS za odpady wytworzone uznaje się od 2014 r. odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości. Ma to związek z objęciem od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości.

Wg publikacji GUS Ochrona Środowiska 2019 wskaźnik wytwarzania odpadów na jednego mieszkańca Polski w 2018 r. wyniósł 325 kg, co w odniesieniu do Białegostoku daje **96 674,17 Mg**.

Zgodnie z danymi rzeczywistymi na obszarze Białegostoku w 2019 r. odebrano **110 394,25 Mg** odpadów komunalnych (tj. odpady zebrane bezpośrednio „u źródła”, PSZOK, co w odniesieniu do liczby mieszkańców 297 356 daje wskaźnik na poziomie 0,371 Mg/M/rok.

Tabela 6. Szacunkowa ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Białegostoku

<i>Źródło danych</i>	<i>Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych [Mg/rok]</i>	<i>Liczba mieszkańców (stan na 30.06.2019 r. wg GUS)</i>	<i>Szacunkowy wskaźnik nagromadzenia odpadów [Mg/M/rok]</i>
W oparciu o PGO Woj. Podl.	105 895,40	297 356	0,356
W oparciu o „Badanie składu morfologicznego oraz ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w Białymstoku” przeprowadzone w latach 2013-2014	91 319,91		0,307
W oparciu o „Badanie składu morfologicznego oraz ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w Białymstoku” – badania uzupełniające przeprowadzone w latach 2015-2016	100 541,14		0,338
W oparciu o dane statystyczne GUS	96 674,17		0,325
Ilość odpadów komunalnych zebranych w systemie („u źródła”, PSZOK-i)	110 394,25		0,371

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Na podstawie powyższych wyjaśnień i zestawień wynika, że wskaźniki wytwarzania odpadów komunalnych, a tym samym ilość wytwarzanych odpadów komunalnych znacznie się różnią i są obarczone pewnymi błędami. Pierwsza pozycja to szacunkowa wartość obliczona na podstawie wskaźnika nagromadzenia odpadów, który od 2010 r. nie był aktualizowany i też jest wielkością szacunkową. Przyjąć można, że ilości odpadów oszacowane w oparciu o przeprowadzone badania morfologiczne są bliższe rzeczywistej ilości odpadów powstających na terenie miasta. Przy czym również wielkości te obarczone mogą być pewnym niedoszacowaniem, ze względu na fakt, że badania prowadzone były nie dla całego miasta, tylko w wyznaczonych reprezentatywnych środowiskach. Ostatnia pozycja wg założeń GUS również może być obarczona pewnym błędem, m.in. z tego względu, że część powstających odpadów może być zagospodarowywana na terenie nieruchomości, na której

powstała i nie jest objęta odbiorem (np. odpady zielone poprzez kompostowanie, papier – spalanie w domowym piecu). Szczegółowe dane dotyczące ilości odpadów komunalnych odebranych (wytworzonych) z terenu Białegostoku w 2019 r. przedstawione są w dalszej części opracowania.

IX. ILOŚĆ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH W 2019 R. Z TERENU GMINY BIAŁYSTOK ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Na obszarze Białegostoku w 2019 r. odebrano 110 394,25 Mg odpadów komunalnych. W jej skład wchodzi:

- odpady odebrane bezpośrednio od mieszkańców – 98 142,96 Mg,
- odpady zebrane w PSZOK-ach – 12 251,29 Mg (w tym leki i elektroodpady zebrane na podstawie przetargu obowiązującego od 1 października 2018 r.).

Odebrane odpady komunalne łącznie

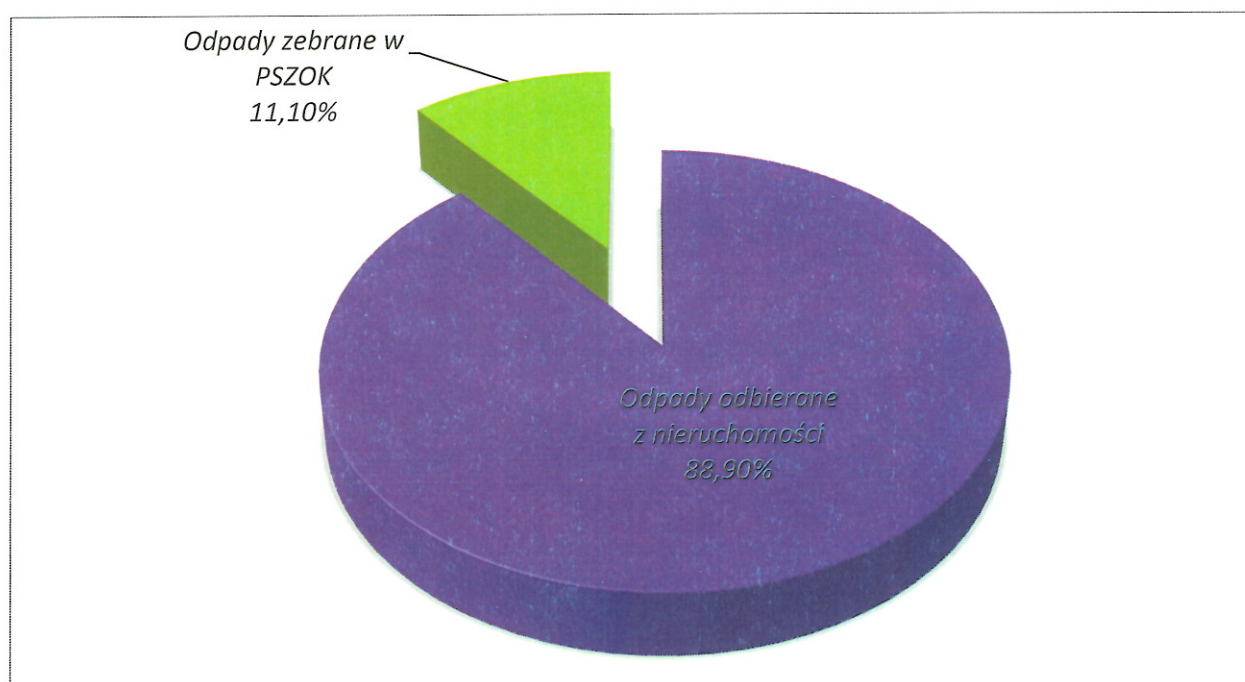
W 2019 r. na terenie Białegostoku odebrano od właścicieli nieruchomości oraz zebrano w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych 110 394,25 Mg odpadów komunalnych.

Tabela 7. Struktura i ilość odpadów komunalnych w Gminie Białystok w 2019 r. (%)

Struktura i ilość odpadów komunalnych w 2019 r.			
Lp.	Rodzaj odpadów	2019 r.	Struktura %
1.	Odpady odbierane z nieruchomości	98 142,96	88,90%
1.1	Zmieszane odpady komunalne	54 631,78	49,49%
1.2	Opakowania ze szkła	5 174,20	4,69%
1.3	Papier i tektura	5 063,10	4,59%
1.4	Odpady zielone	9 411,16	8,53%
1.5	Odpady kuchenne	7 859,58	7,12%
1.6	Odpady wielkogabarytowe	5 781,12	5,24%
1.7	Inne frakcje zbierane w sposób selektywny	9 240,30	8,37%
1.8	Popiół	981,72	0,89%
2.	Odpady zebrane w PSZOK	12 251,29	11,10%
2.1	PSZOK Hryniewicze (w tym przeterminowane leki oraz sprzęt elektryczny i elektroniczny zbierany na podstawie umów z firmami odbierającymi odpady komunalne w sektorach)	10 961,38	9,93%
2.2	PSZOK MPO	1 289,91	1,17%
RAZEM		110 394,25	100,00%

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

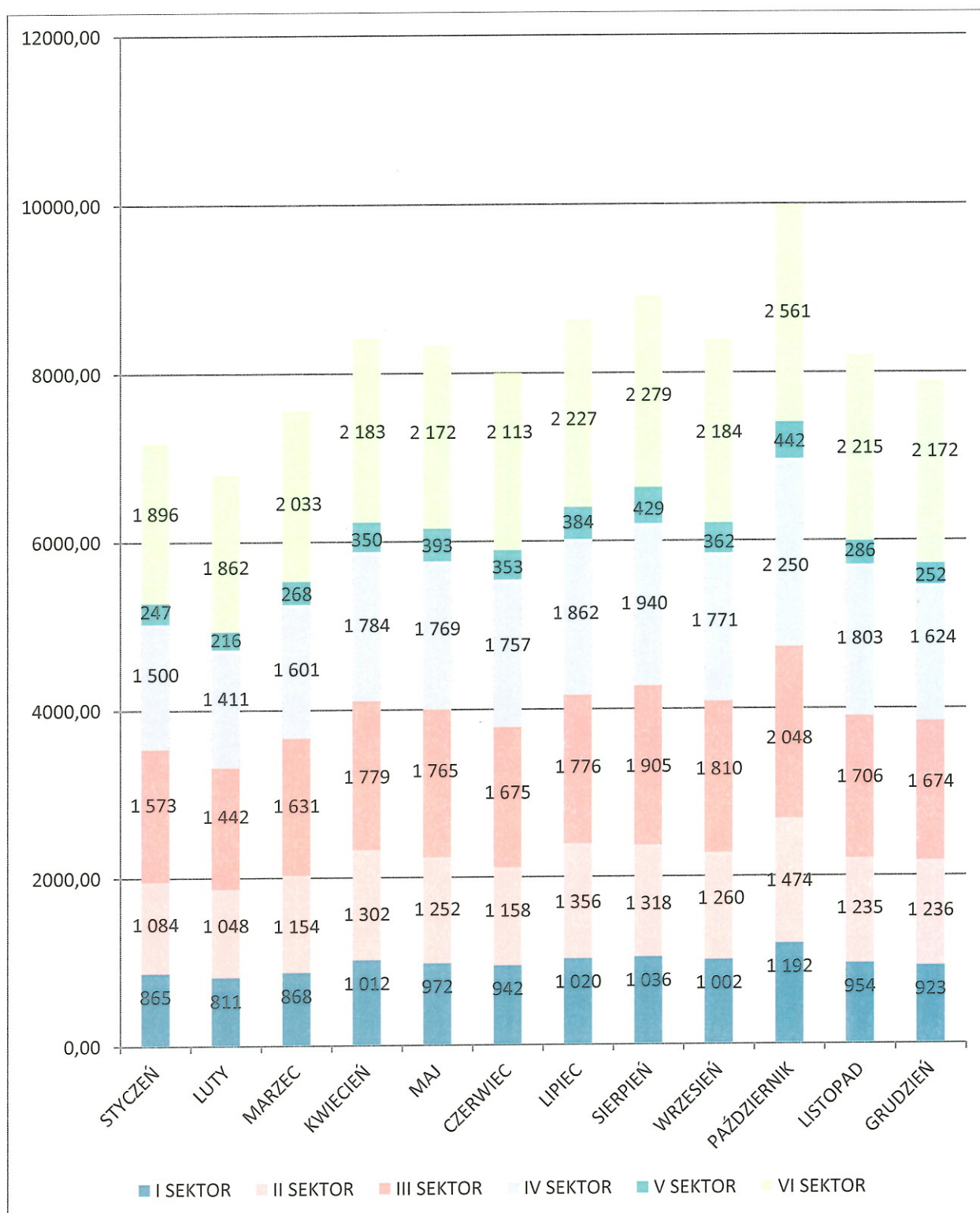
Wykres 5. Udział poszczególnych rodzajów odpadów w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Wykres 6 przedstawia ilości odpadów odebranych w poszczególnych miesiącach 2019 roku w sześciu sektorach funkcjonujących w Białymstoku. Najwięcej odpadów odebrano w miesiącach sierpniu i październiku – (odpowiednio po ok. 10,01 tys. Mg, 11,08 tys. Mg), a najmniej w lutym – 7,54 tys. Mg.

Wykres 6. Ilości odpadów komunalnych odebranych w ramach systemu w poszczególnych sektorach miasta w ciągu roku 2019 [Mg]

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Miasto Białystok ma utworzone dwa Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach i na terenie spółki MPO w Białymstoku. Przy czym administracyjnie PSZOK w Hryniewiczach położony jest na terenie gminy Juchnowiec Kościelny. Odpady zebrane na PSZOK Hryniewicze są zagospodarowywane na instalacji ZUOK Hryniewicze i ZUOK Białystok oraz innych instalacjach poza terenem Białegostoku. Koszt zagospodarowania odpadów w odrębnych instalacjach znajduje się w kosztach zarządzania PUHP „LECH”.

Tabela 8. Masa odpadów zebranych w dwóch Punktach Selektywnej Zbiórki w 2019 r.

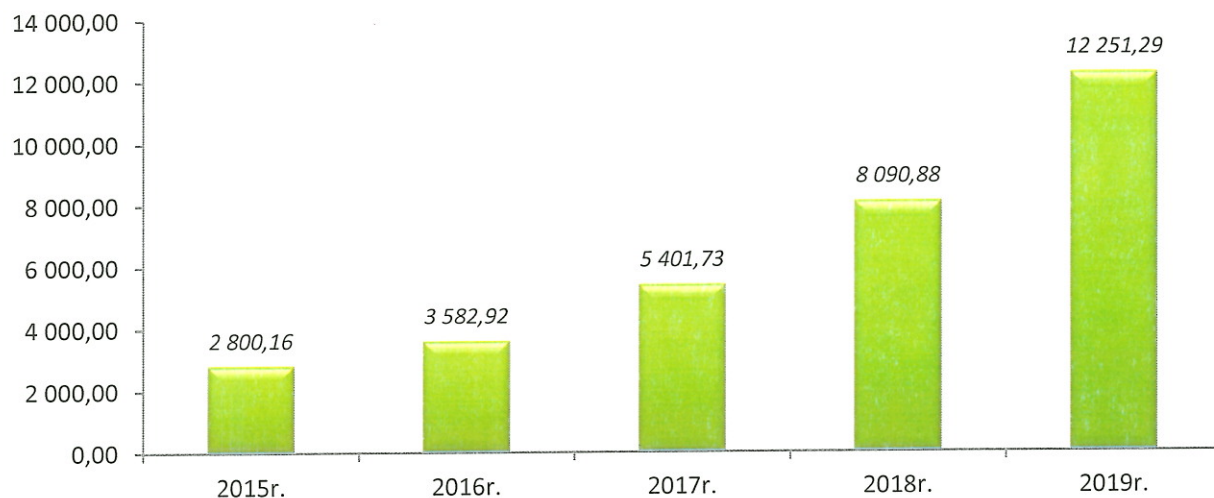
Nazwa odpadu	Kod odpadu	PSZOK Hryniewicze (Mg)	PSZOK MPO (Mg)	Razem (Mg)
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01		28,0010	28,0010
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02		15,7210	15,7210
Opakowania z drewna	15 01 03		17,6260	17,6260
Opakowania z metali	15 01 04		5,6470	5,6470
Opakowania wielomateriałowe	15 01 05		1,0750	1,0750
Opakowania ze szkła	15 01 07		19,0840	19,0840
Zużyte opony	16 01 03	61,3800	51,0830	112,4630
Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01			0,0000
Gruz ceglany	17 01 02	928,7000		928,7000
Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	17 01 03	353,5800		353,5800
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	5 063,5000		5 063,5000
Drewno	17 02 01	139,0800		139,0800
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	2 187,1200		2 187,1200
Papier i tektura	20 01 01	40,0600		40,0600
Szkło	20 01 02	16,2200		16,2200
Tekstylia	20 01 11	1,6200	19,7970	21,4170
Rozpuszczalniki	20 01 13		0,0030	0,0030
Kwasy	20 01 14		0,0020	0,0020
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21*	0,1480		0,1480
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*		13,5210	13,5210
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	20 01 28	0,8180	1,0650	1,8830
Leki inne niż wymienione w 20 01 31 (również z VI sektorów)	20 01 32	15,0920	0,0760	15,1680
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	9,9070		9,9070

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	23,5180	17,8230	41,3410
**Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 (również z VI sektorów)	20 01 36	68,5770	17,0720	85,6490
Środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19	20 01 80		0,0080	0,0080
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20 01 99		2,1310	2,1310
Tworzywa sztuczne	20 01 39	189,2400		189,2400
Metale	20 01 40	35,6600		35,6600
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	352,3800	397,9980	750,3780
Gleba i ziemia, w tym kamienie	20 02 02	164,6000		164,6000
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	1 310,1800	682,1800	1 992,3600
Razem		10 961,3800	1 289,9130	12 251,2930

** Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne odebrane bezpośrednio z sektorów trafiają do instalacji komunalnej w ZUOK Hryniewicze. Są również przyjmowane od mieszkańców w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

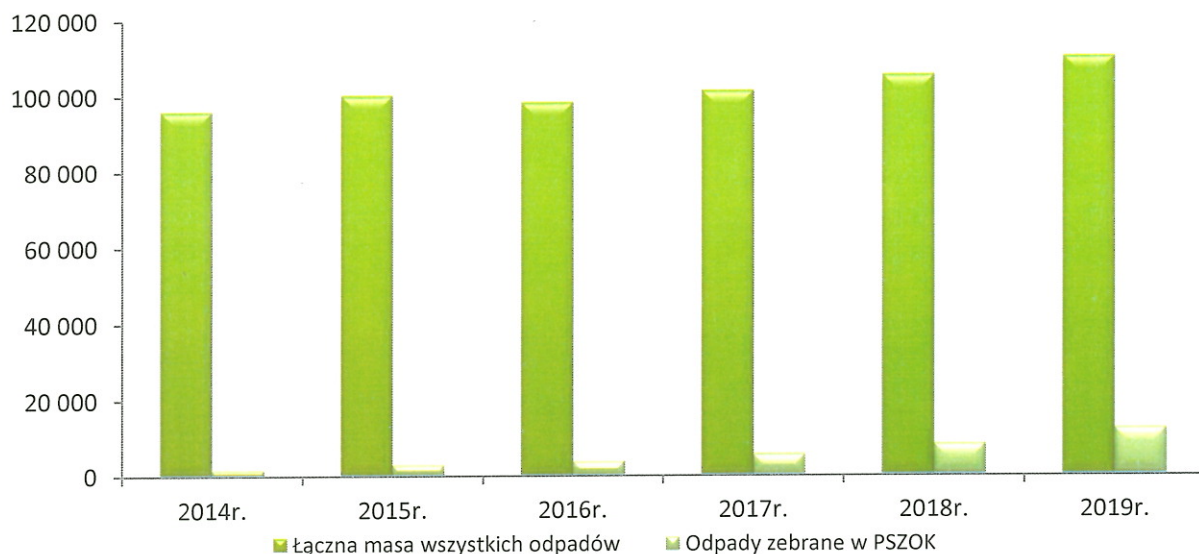
Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Wykres 7. Masy odpadów zebranych w PSZOK-ach w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Wykres 8. Masa odpadów zebranych w PSZOK-ach oraz ogólna masa odpadów odebranych od mieszkańców Białegostoku u „źródła” w latach 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Odpady zebrane w dwóch Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych stanowiły wobec ogólnej masy odpadów komunalnych:

- w 2014 r. – 1,38%
- w 2015 r. – 2,79%
- w 2016 r. – 3,64%
- w 2017 r. – 5,33%
- w 2018 r. – 7,68%
- w 2019 r. – 11,10%

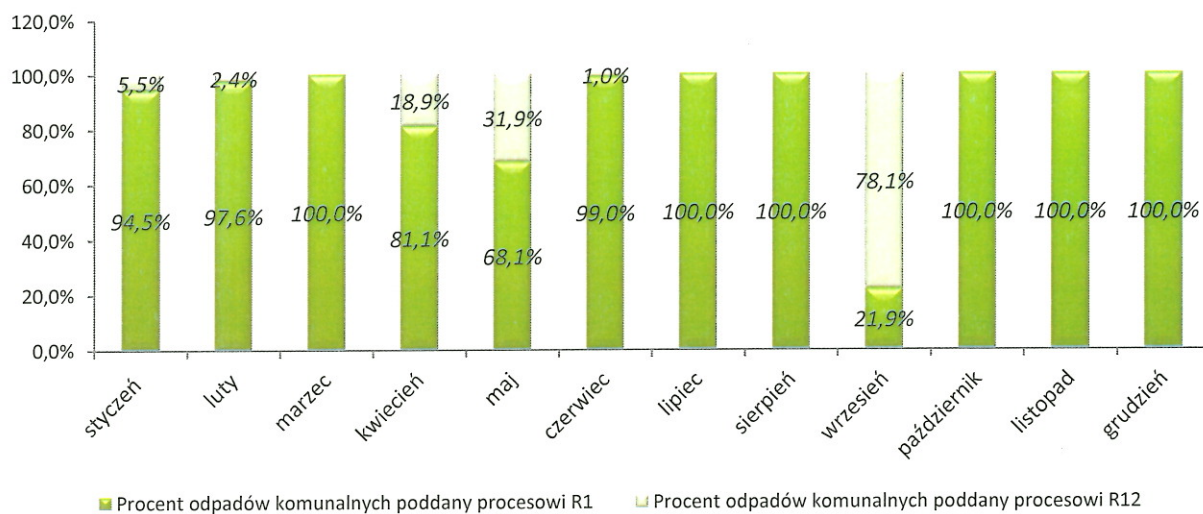
Ilość odpadów oddanych do PSZOK sukcesywnie wzrasta, a w 2019 r. jest o ok. 51% wyższa niż w roku 2018 r.

Zmieszane odpady komunalne

W strukturze odpadów odebranych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2019 r. według rodzaju dominowały zmieszane odpady komunalne (20 03 01) odebrane z nieruchomości w ilości **54 631,78 Mg**, tj. ok. 55% odpadów. Z szacunków wynika, że w 2019 r. statystyczny mieszkaniec Białegostoku wytworzył średnio **183 kg** odpadów zmieszanych.

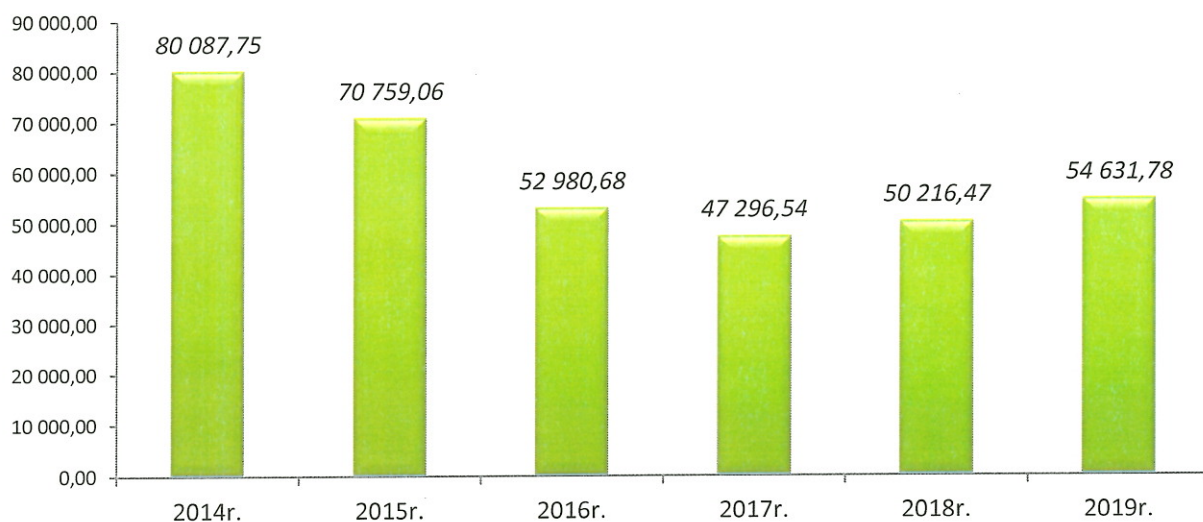
Od stycznia do grudnia 2019 r. 88% odpadów zmieszanych trafiło do Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów w Białymstoku, gdzie były przetwarzane w procesie R1. Pozostałe 12% trafiło do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach (w czasie planowanych przerw technologicznych i przestojów spalarni).

Wykres 9. Sposób zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych w Gminie Białystok w roku 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

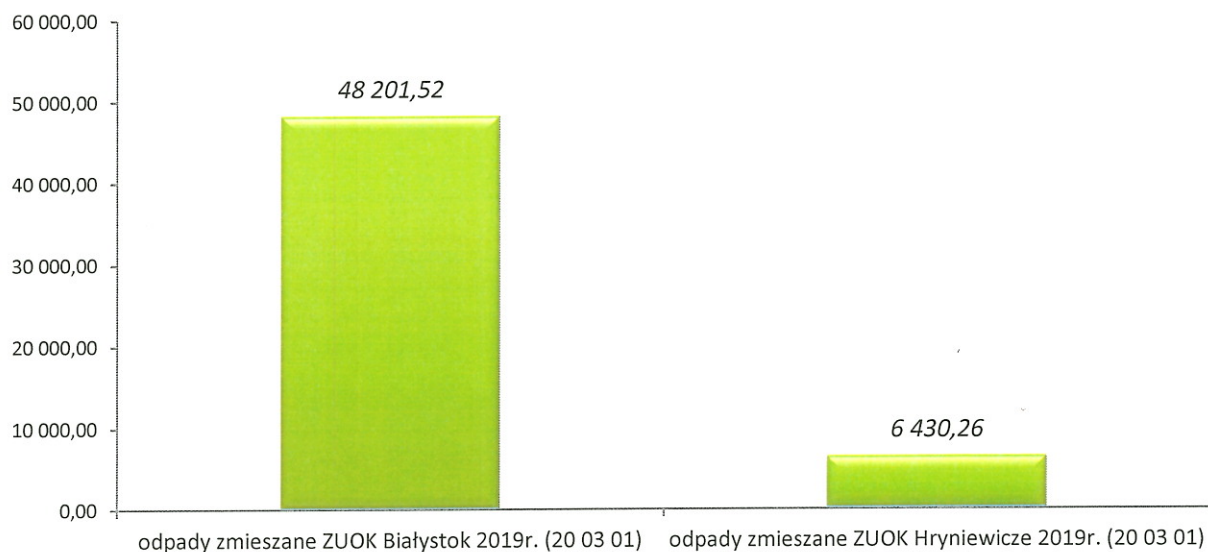
Wykres 10. Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebrana z gminy Białystok w okresie 2014-2019 (Mg)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

W porównaniu do 2018 r. ilość zmieszanych odpadów komunalnych w 2019 r. wzrosła o ok. 8,79%.

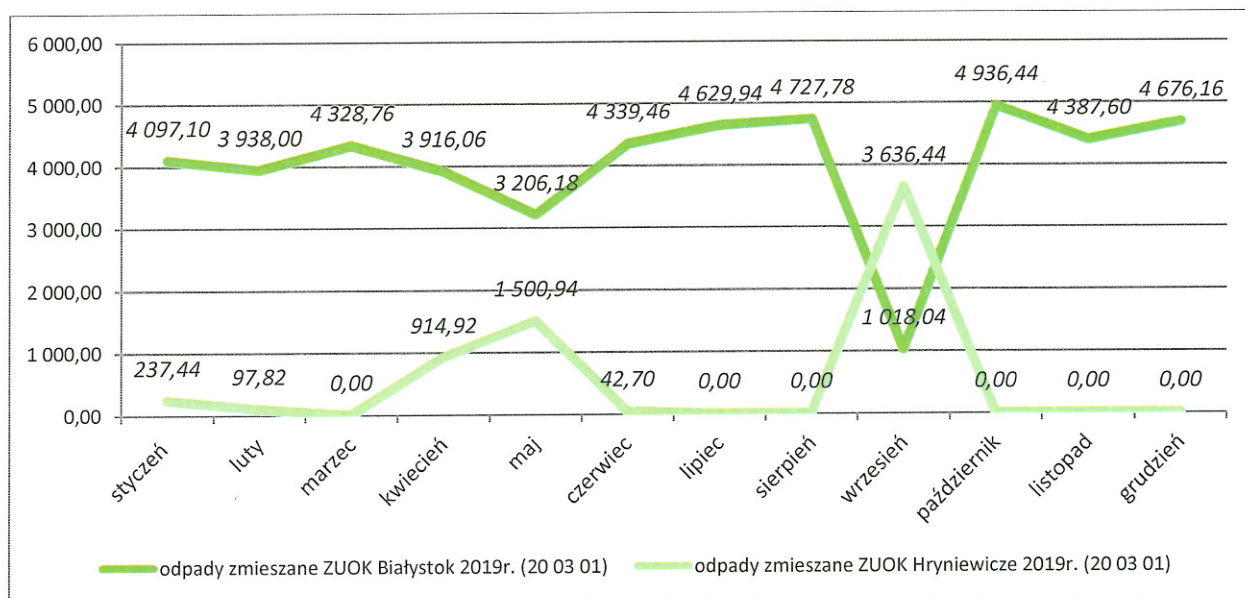
Wykres 11. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych/zebranych w 2019 r. skierowanych do ZUOK Białystok i ZUOK Hryniewicze (Mg)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

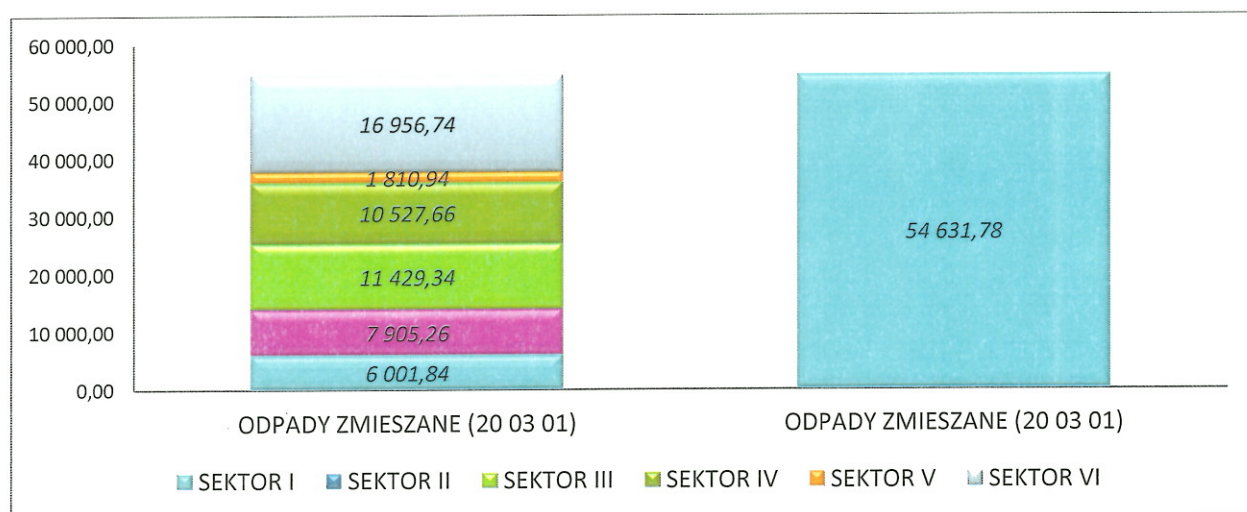
Z odebranych odpadów termicznemu przekształcaniu (R1) w ZUOK Białystok poddano około **48 201,52 Mg** odpadów komunalnych zmieszanych, natomiast **6 430,26 Mg** poddano procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania w ZUOK Hryniewicze.

Wykres 12. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w poszczególnych miesiącach 2019 r. i zagospodarowanych w ZUOK Białystok i ZUOK Hryniewicze (Mg)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Wykres 13. Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w poszczególnych sektorach w 2019 r. (Mg)

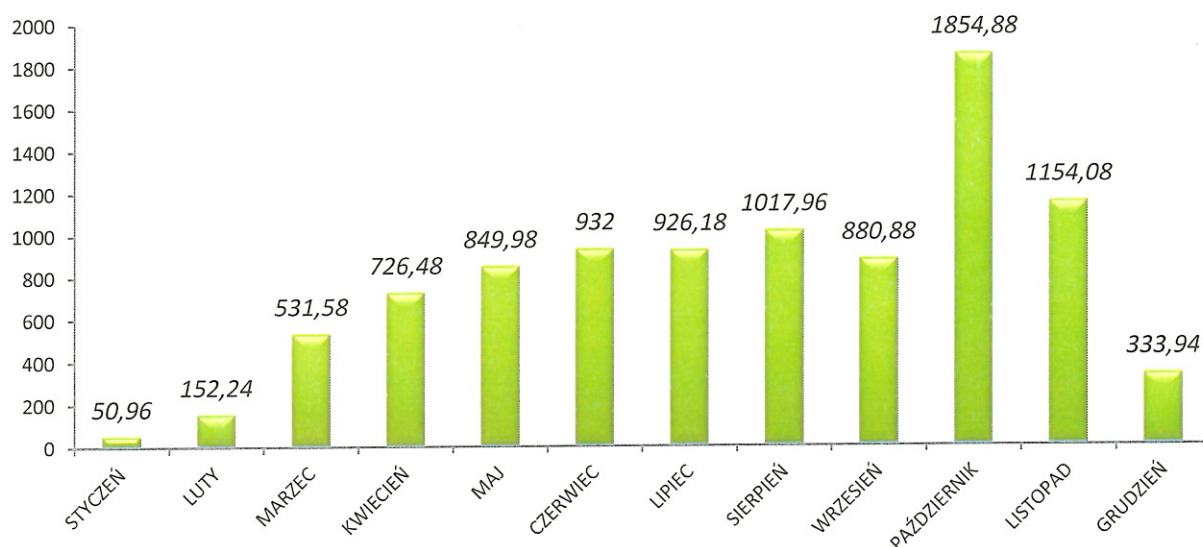
Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Najwięcej odpadów zmieszanych było odebranych z sektora VI. Wynika to ze specyfiki tego sektora, który obejmuje głównie zabudowę wielorodzinną i dużą ilość podmiotów gospodarczych typu hotele, restauracje i punkty gastronomiczne. Najmniejszą ilość odpadów zmieszanych w 2019 r. odebrano z sektora V, w związku z tym, że jest to sektor najmniejszy pod względem liczby ludności – ok. 7,9 tys. mieszkańców, gdzie dominuje głównie zabudowa jednorodzinna.

Odpady zielone

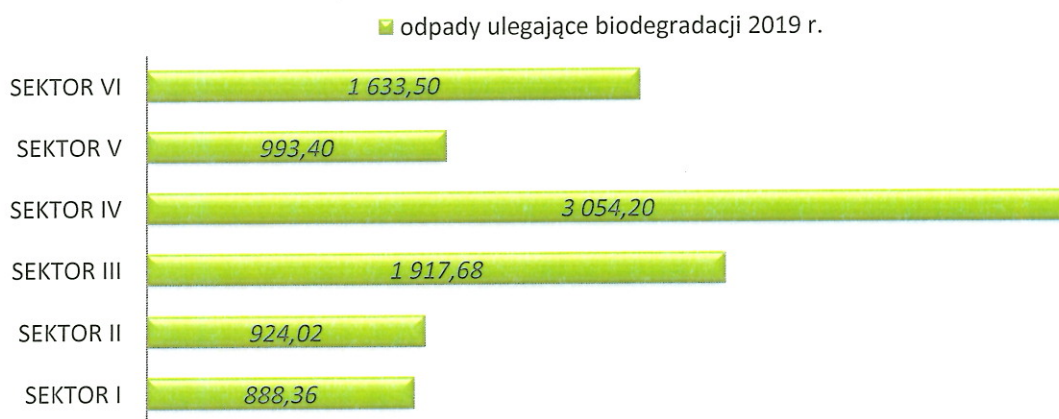
Masa odebranych odpadów zielonych z terenu miasta Białystok w 2019 roku z nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych w 2019 r. wyniosła **9 411,16 Mg**, natomiast w PSZOK-ach zebrano ich **750,37 Mg**. Odpady zielone zostały poddane procesom odzysku D8.

Wykres 14. Masa odpadów zielonych z sektorów w poszczególnych miesiącach w 2019 r. (Mg)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

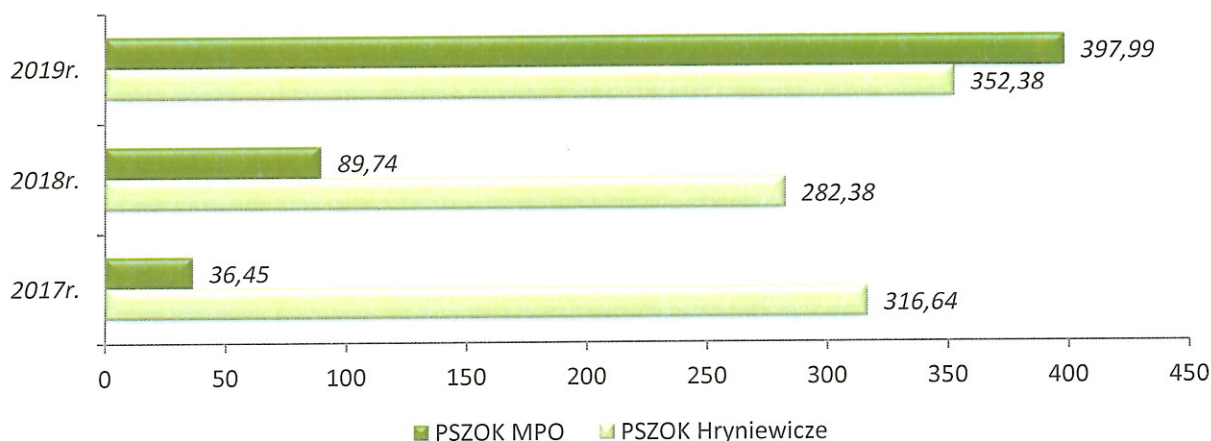
Wykres 15. Masa odpadów zielonych w sektorach zebranych w 2019 r. (Mg)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Największe ilości odpadów zielonych odebrano z sektora IV, który charakteryzuje się zabudową jednorodzinną. Odpady zielone charakteryzują się dużą sezonowością. W listopadzie 2019 r. widać znacznie większą ilość odpadów zielonych niż w pozostałych miesiącach, co jest związane z rytmem prac sezonowych, w tym z końcem okresu wegetacyjnego oraz uwarunkowaniami atmosferycznymi. Z roku na rok wartość ta wzrasta, co świadczyć może także o większej świadomości mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Wykres 16. Odpady zielone zebrane w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów w latach 2017-2019 (Mg)

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

W 2018 r. rozpoczęta została procedura certyfikacji kompostu powstającego z odpadów zielonych dostarczanych do instalacji ZUOK w Hryniewiczach. Dotychczas posiadane wyniki badań kompostu wskazywały na możliwe wykorzystanie go jako nawozu organicznego i w tym kierunku prowadzona była dalsza procedura. Cała procedura certyfikacji zakończyła się w styczniu 2019 r. Uzyskany produkt pn. „Kompośniaczek” spełnia wymagania jakościowe nawozu organicznego i może być wprowadzony do obrotu jako nawóz organiczny.

Rysunek 8. Decyzja na wprowadzenie do obrotu nawozu pn. „Kompośniaczek”

Znak sprawy: HOR.nrs.8.100.79.2018.8

Warszawa, dnia 16.01.2019 r.

DECYZJA Nr 530/19

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r., poz. 1259), po rozpatrzeniu wniosku spółki Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne „Lech” Sp. z o.o., ul. Komatanów 4, 15-110 Białystok z dnia 27 listopada 2018 r. pozwałam wnioskodawcę na wprowadzenie do obrotu nawozu organicznego pn. „Kompośniaczek” produkowanego przez ww. podmiot i określam:

- 1) wymagania jakościowe nawozu organicznego pn. „Kompośniaczek”:
  - a) zawartość azotu (N) ogółem, co najmniej.....0,50 % (m/m),
  - b) zawartość fosforu w przeliczeniu na P_2O_5 , co najmniej.....0,20 % (m/m),
  - c) zawartość potasu w przeliczeniu na K_2O , co najmniej.....0,30 % (m/m),
  - d) zawartość substancji organicznej, co najmniej.....30,00 % (s. m.),
  - e) postać.....stała, ziemista.
- 2) treść instrukcji stosowania i przechowywania nawozu organicznego pn. „Kompośniaczek”, stanowiącej załącznik do decyzji.

Na podstawie art. 107 § 4 Kpa odstąpiono od uzasadnienia decyzji w związku z tym, iż uwzględniła ona w całości żądanie strony.

Strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zgodnie z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096). Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 złotych.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych zgodnie

Załącznik do decyzji MRiRW Nr 530/19 z dnia 16.01.2019 r.

Instrukcja stosowania i przechowywania nawozu organicznego pn.: „Kompośniaczek”

Zakres stosowania

Nawóz „Kompośniaczek” wzbogaca glebę w składniki pokarmowe, poprawia właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleb. Nawóz może być stosowany w uprawach polowych roślin rolniczych oraz uprawie roślin ozdobnych i trawników. Zakres stosowania produktu obejmuje również rekultywację gleb zdegradowanych.

Dawkę, sposób i terminy stosowania

Ustalając dawkę nawozu należy wziąć pod uwagę, że 10 ton nawozu zawiera, co najmniej: 50 kg azotu, 20 kg fosforu (w przeliczeniu na P_2O_5) i 30 kg potasu (w przeliczeniu na K_2O).

W uprawach polowych roślin rolniczych:

W przypadku upraw polowych, nawóz powinien być stosowany w okresie wiosennym przed siewem, albo w okresie jesiennym pod orkę i uprawki przedsiewne. Przeciętą jednorazową dawkę nawozu wynosi 20 ton na hektar, na rok. Planowaną dawkę należy równomiernie rozprowadzić na polu i przykryć glebę przy wykorzystaniu narzędzi uprawowych.

W uprawie roślin ozdobnych:

Rośliny rabatowe – wiosną lub przed sadzeniem roślin, na uprzednio przygotowaną glebę należy nawóz rozsywać w dawce do 2,2 kg (3,3 litra) na 1 m², a następnie wymieszać z glebą na głębokości ok. 10-15 cm, po czym dokładnie wyrównać powierzchnię. W tak przygotowaną glebę sadzić rozsade roślin rabatowych. W kolejnych latach uprawy, stosować corocznie podobną dawkę jednorazowo.

Rośliny doniczkowe i balkonowe – należy dokładnie wymieszać nawóz z glebą lub innym podłożem w proporcji 4:1 (4 części gleby/podłoża, 1 część nawozu). Tak przygotowane podłoże wysypać do doniczki lub skrzynki balkonowej i sadzić rośliny doniczkowe oraz balkonowe.

Przy zakładaniu trawników:

Na glebę należy rozłożyć ok. 2,2 kg (3,3 litrów) nawozu „Kompośniaczek” na 1 m² powierzchni i wymieszać z warstwą gleby, następnie wyrównać i wysiać trawę. Dopuszczalne jest stosowanie nawozu na starszych trawnikach po koszeniu, w ilości ok. 2 kg (3 litrów) produktu na 1 m² powierzchni.

Na gruntach zdegradowanych:

Do rekultywacji gruntów zdegradowanych zaleca się stosowanie nawozu w ilości do 22,4 ton na hektar rocznie. Nawóz stosować w dowolnym terminie (z uwzględnieniem założeń stosowania) w zależności od organizacji prac polowych. Produkt należy rozprowadzić na powierzchni gruntu i w miarę możliwości wymieszać z glebą.

Uwaga:

- Zabrania się stosowania nawozu na glebach zamrzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą, pokrytych śniegiem. Za gleby zamrznięte nie uznaje się gleby, która rozmarza co najmniej powierzchniowo w ciągu dnia.
- Wykorzystanie nawozu do celów rekultywacyjnych jest możliwe po uzyskaniu decyzji, zgodnej z właściwych organów wydawanych na podstawie odrębnych przepisów prawa, o ile takie są wymagane.
- Nie przewiduje się łącznego stosowania nawozu organicznego ze środkami ochrony roślin.
- Dopuszczalna dawka stosowania nawozu wynosi do 2,2 kg (3,3 l) na 1 m²/rok. (22 t/ha/rok).
- Dopuszczalna dawka stosowania nawozu do rekultywacji gruntów zdegradowanych wynosi do 22,4 t/ha/rok.
- Nie należy przekraczać zalecanych dawek.

z art. 239 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302) albo o przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243 § 1 tej ustawy.

Strona może również, stosownie do treści art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego, zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja stanie się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Za wydanie niniejszej decyzji uiszczono opłatę skarbową w wysokości 705 zł zgodnie z częścią III ust. 28 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1044, z późn. zm.).

Otrzymuje:

...za zwozonym potwierdzeniem odbioru”

Pan Jakub Kalmuk
proGeo Sp. z o.o.
Al. Armii Krajowej 45
50-541 Wrocław
pełnomocnik

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Nina Dobrzańska
Dyrektor
Departamentu
Hodowli i Odbiory Roslin

Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego „Lech” Sp. z o.o.
ul. Komatanów 4
15-110 Białystok

Do wiadomości (wyłącznie pocztą elektroniczną):

1. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa
(kg@ujah.gov.pl)
2. Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
ul. Żółkiewskiego 17
05-075 Warszawa – Wesoła
(jgolebiewskat@sch.gov.pl)
3. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach
ul. Czartoryskich 8
24-100 Puławy
(agrat@iung.pulawy.pl)

Przechowywanie

Nawóz „Kompośniaczek” luzem, uformowany w pryzmy, należy przechowywać na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, zabezpieczonym przed przedostawaniem się odcieków do wód powierzchniowych. Pryzmy przykryte materiałem wodoszczelnym powinny być zlokalizowane w bezpiecznej odległości od cieków wodnych (co najmniej 20 m).

Środki ostrożności przy stosowaniu produktu

W czasie pracy z nawozem stosować rękawice ochronne i przestrzegać ogólnych zasad BHP. W razie dostania się do oczu przemyć delikatnie czystą wodą. Zabrudzone rany przemyć i zastosować podstawowe środki opatrunkowe. W razie potrzeby zasięgnąć porady lekarza.

Pozostałości z sortowania powstające z przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania

Z gminy Białystok do ZUOK w Hryniewiczych trafiło **14 303,40 Mg** frakcji łącznie: papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali oraz opakowań wielomateriałowych, z wyłączeniem szkła zbieranego selektywnie. Na podstawie informacji z instalacji wynika, że z w/w frakcji wytworzono z kodu ex 20 01 99 - **1 158,33 Mg** balastu, natomiast z 20 01 01 - **188,14 Mg** balastu.

Pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania

W 2019 r. przyjęto do Zakładu w ZUOK Hryniewicze **6 430,26 Mg** odpadów zmieszanych pochodzących terenu miasta Białystok, z czego na podstawie zdobytych danych uzyskanych z instalacji wynika, że przekazano do składowania w procesie D5 w I półroczu 19,69% i w II półroczu 16,69% balastu. Wartość % jest wielkością szacunkową, gdyż odpady z Białegostoku przetwarzane są w instalacji razem z odpadami pochodzącymi z innych gmin. Szacuje się, że w 2019 r. ze zmieszanych odpadów komunalnych wytworzono **1 157,02 Mg** balastu, który zdeponowano na składowisku.

W 2019 r. do części biologicznej skierowano **5 101,49 Mg** odpadów (wytworzone na części mechanicznej ze zmieszanych odpadów komunalnych i frakcji zbieranych w sposób selektywny 20 01 99 Ex i 20 01 01 pochodzących z Białegostoku) oraz przyjęto do zakładu **18 607,68 Mg** pozostałych odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z Białegostoku (odpady zielone, popioły i BIO/kuchenne).

X. PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE

Przeprowadzona Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Białystok za 2019 r. pozwala na wyciągnięcie odpowiednich wniosków i spostrzeżeń na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- Systemem odbierania odpadów komunalnych objęte są wszystkie nieruchomości (zamieszkałe i niezamieszkałe) położone na terenie miasta.
- W celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości miasto podzielone jest na 6 sektorów.
- Na obszarze Białegostoku w 2019 r. zebrano 110 394,25 Mg odpadów komunalnych.
- Na terenie Białegostoku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości zamieszkałych naliczana jest od gospodarstwa domowego zróżnicowanego pod względem powierzchni lokalu mieszkalnego (do 40,00 m², od 40,01 m² do 80,00 m², powyżej 80,00 m²) i w 2019 r. wynosiła odpowiednio 9, 21 i 29 zł- w przypadku selektywnej zbiórki odpadów.
- W przypadku nieruchomości niezamieszkałych opłata wnoszona jest „za pojemnik” (tj. iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników i stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności).
- Wdrożenie nowego systemu (WSSO) wpłynęło znacząco na ceny odbioru i transportu odpadów komunalnych, które wzrosły średnio o około 70% (sektor I – 104%, Sektor II – 57%, sektor III – 61%, sektor IV – 109%, sektor V – 74%, sektor VI – 27%). Przy czym stawki opłat za zagospodarowanie odpadów w ZUOK Hryniewicze i ZUOK Białystok są niezmiennie od 2016 r.
- Koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Białystok wyniosły ok. 52 869 596,42 zł brutto.

- W 2019 r. odebrane od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Białystok odpady komunalne kierowane były do zagospodarowania w instalacjach komunalnych, którymi są ZUOK w Hryniewiczach i ZUOK Białystok.
- W 2019 r. funkcjonowały wzorem lat ubiegłych 2 PSZOK-i, przy czym ilość odpadów przekazywanych, zbieranych w PSZOK wykazuje tendencję wzrostową w stosunku do lat ubiegłych, co świadczy również o wzroście świadomości ekologicznej mieszkańców miasta.
- Mieszkańcy Białegostoku chętnie oddają przeterminowane leki do aptek, o czym świadczy systematyczny wzrost tych odpadów odebranych z aptek.
- W 2019 r. prowadzone były bardzo liczne kampanie informacyjno-edukacyjne przez PUHP „LECH”, z wykorzystaniem różnych środków przekazu.

Pożądanym działaniem w roku 2019 i w latach kolejnych jest budowa kolejnego PSZOK z punktem napraw w celu zapewnienia wszystkim mieszkańcom dogodnego i bliższego dostępu do nich, a także promocja działań informacyjno-edukacyjnych w celu wzrostu ilości surowców wtórnych na potrzeby osiągnięcia wymaganych poziomów. Ponadto niezbędna jest także dalsza współpraca z placówkami oświatowo – wychowawczymi i zarządcami – właścicielami punktów skupu surowców wtórnych, w celu pozyskania informacji o ilościach zebranych surowców wtórnych na potrzeby ich włączenia do uzyskiwanych poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych.

XI. RAPORT Z ANALIZY STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY BIAŁYSTOK ZA 2019 R.

A. CEL ANALIZY I WPROWADZENIE

Celem analizy stanu gospodarki odpadami była weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy Białystok w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę przeprowadzano wnikliwie na podstawie danych, którymi dysponuje PUHP „LECH”.

W 2019 roku Białystok liczył ok. 279 708 **mieszkańców** wg danych z Urzędu Miejskiego.

System białostocki obejmował wszystkie nieruchomości łącznie z nieruchomościami niezamieszkałymi. Odpady odbierano bezpośrednio „u źródła”, w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).

Analiza dostarcza także niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

W 2019 r. odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Białystok kierowane były do zagospodarowania w instalacjach komunalnych, którymi są: ZUOK w Hryniewiczach i ZUOK Białystok.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazane zostały do ZUOK w Hryniewiczach (na instalację MBP, gdzie zostały poddane procesowi R12) i ZUOK w Białymstoku (gdzie zostały poddane termicznemu unieszkodliwieniu w procesie R1).

Odpady zielone przekazane zostały do ZUOK w Hryniewiczach celem biologicznego przetworzenia (biologiczna stabilizacja – proces D8).

Natomiast powstające z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania zostały unieszkodliwione na składowisku – poddane składowaniu na kwaterze 4A (proces D5) w obrębie ZUOK w Hryniewiczach. Odpady kaloryczne, tj. o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy o kodzie 19 12 12, które nie spełniają wymagań stawianych w załączniku Nr 4 *Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania*, powstałe po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania, zostały przekazane do spalarni odpadów (proces R1) lub mogą podlegać innym procesom przetwarzania/odzysku.

B. POTRZEBY INWESTYCYJNE

Dokumentem strategicznym odzwierciedlającym i wskazującym niezbędne potrzeby i inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami jest Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 oraz Plan Inwestycyjny (stanowiący załącznik do planu).

Pożądanym działaniem w roku 2019 i w latach kolejnych jest budowa kolejnego PSZOK z punktem napraw w celu zapewnienia wszystkim mieszkańcom dogodnego i bliższego dostępu do nich, a także promocja działań informacyjno-edukacyjnych w celu wzrostu ilości surowców wtórnych na potrzeby osiągnięcia wymaganych poziomów.

C. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

W 2019 r. łączne koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Białystok wyniosły **52 869 596,42 zł brutto**. Największe koszty generowało zagospodarowanie odpadów – ok. 42,75 % kosztów ogółem, następnie odbiór i transport odpadów z nieruchomości uwzględniający również koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki/worki oraz utrzymywanie pojemników w odpowiednim stanie porządkowym i technicznym – 43,3%.

D. LICZBA MIESZKAŃCÓW

Zgodnie z danymi GUS na koniec czerwca 2019 r. Gminę Białystok zamieszkiwało 297 356 osób.

E. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1, W IMIENIU, KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 6-12

W Gminie Białystok systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci są wszyscy właściciele nieruchomości, na których wytwarzane są odpady komunalne. Podstawą takiego rozwiązania jest art. 6c. ust. 2 u.c.p.g. oraz uchwała Nr XXXII/352/12 Rady Miasta Białystok z dnia 24 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

F. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych jest wielkością szacunkową. Podstawowe źródła danych w tym zakresie znajdują się w sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego (dalej GUS) oraz Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022.

Według danych PGO Woj. Podl. wskaźnik nagromadzenia odpadów dla miasta Białystok wynosi 0,356 Mg/M/rok. Uwzględniając liczbę mieszkańców miasta na poziomie 297 356 osób (stan na 30.06.2019 r.) oszacowano, że ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w Białymstoku wynosi **ok. 105 895,40 Mg**.

G. ILOŚĆ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH W 2019 R. Z TERENU GMINY BIAŁYSTOK ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

■ odpady zmieszane

W 2019 r. odebrano z terenu gminy Białystok **54 631,78 Mg** zmieszanych odpadów komunalnych z czego do składowania przekazano (D5 jako sposób zagospodarowania) **1 157,02 Mg** balastu. Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Białystok kierowane były do zagospodarowania w instalacjach komunalnych: ZUOK w Hryniewiczach i ZUOK Białystok.

Tabela 9. Ilość i % udział zmieszanych odpadów komunalnych z podziałem na sektory w 2019 r.

Sektor	Odpady zmieszane (20 03 01)	Udział procentowy [%]
SEKTOR I	6 001,84	11,0%
SEKTOR II	7 905,26	14,5%
SEKTOR III	11 429,34	20,9%
SEKTOR IV	10 527,66	19,3%
SEKTOR V	1 810,94	3,3%
SEKTOR VI	16 956,74	31,0%
Razem	54 631,78 Mg	100,0%

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

■ odpady zielone

Bezpośrednio z nieruchomości w 2019 r. odebrano **9 411,16 Mg** odpadów zielonych, natomiast w PSZOK-ach zebrano ich **750,378 Mg**. W 2019 r. do części biologicznej skierowano **5 101,49 Mg** odpadów (wytworzone na części mechanicznej ze zmieszanych odpadów komunalnych i frakcji zbieranych w sposób selektywny ex 20 01 99 i 20 01 01 pochodzących z Białegostoku).

Tabela 10. Struktura i ilość odpadów zielonych odebranych w 2019 r.

Lp.	Odpady zielone	2019 r.	
		Ilości (Mg)	Struktura %
1.1	Odpady zielone odebrane przez firmy	9 411,16	92,6%
1.2	Odpady zielone odebrane w PSZOK	750,37	7,4%
1.2.1	PSZOK Hryniewicze	352,38	3,5%
1.2.2	PSZOK MPO	397,99	3,9%
	Razem	10 161,53	100,0%

Źródło: Opracowanie własne PUHP „LECH” Spółka z o.o.

Priorytetowym działaniem w roku 2019 i w latach następnych będzie realizacja planów inwestycyjnych zgodnych z PGO dla Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 i planami Spółki „LECH”, w tym m.in. budowa kolejnego PSZOK z punktem napraw na terenie miasta, promocja działań informacyjno-edukacyjnych, a także dalsza współpraca z placówkami oświatowo – wychowawczymi i zarządcami – właścicielami punktów skupu surowców wtórnych, w celu pozyskania informacji o ilościach zebranych surowców wtórnych na potrzeby ich włączenia do uzyskiwanych poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych.